FINNISH NEWSPAPER IN CANADA AND THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

SUOMALAINEN SANOMALEHTI CANADASSA JA PARAS ILMOITUSVÄLINE.

CANADAN UUTISET

SOVINNOLLISUUS YHTEISISSÄ, VAPAUS YKSITYISISSÄ JA HYVÄNTAHTOISUUS KAIKISSA ASIOISSA.

NUMERO 37 — Torstaina Syysk. 15 p. 1921 — PORT ARTHUR, CANADA — Thursday, Sep. 15th, 1921 — VII Vuosik.—Vol. VII

NORTH BAYN POLIISIT PIDÄTETTY ONTARION KIELTOLAKIASETUKSEN RIKKOMISESTA.

Raittiusvirkailijat löytäneet suuren määrän väkijuomia ja ampuma-aseita.

North Bay, Ont. — Koko paikallinen poliisivoima vietti tiistain vastaisen yön putkassa, jonne myöskin oli tuotu suuri joukko paikkakunnan italialaisia asukkaita. Pidätykset johtuivat tarkastuksesta, jonka Ontarion raittiudenvalvojat toimeenpanivat Ontarion lupakirjantarkastajan Halesin henkilökohtaisella johdolla. Löydettyjen väkijuomien poliisiasemalle kuljettamiseksi tarvittiin kolmet rattaat ja yksi kuorma-auto. Varasto löydettiin kauppalan italialaisen asukkaan Sandrellin asunnosta, josta lisäksi tavattiin viisi ladattua revolveria.

Kolme poliisimiestä, Michaud, Fleming ja McKenzie ovat vankilassa syytettyinä varkaudesta. Tarkastaja Hales ilmoittaa toimeenpanneensa etsinnän saatuaan sitä ennen valituksia North Bayn kieltolakivirkailijain leväperäisyydestä. Etsinnän aikana antoivat kauppalan palokuntalaiset arvokasta apua kieltolain toimeenpanijoille.

Roscoe Arbuckle syytteessä murhasta.

San Francisco, Cal. — Muodollinen syytös murhasta vannottiin äskettäin poliisioikeudessa tunnettua filminäyttelijää Roscoe (Fatty) Arbucklea vastaan näyttelijätär Virginia Rappen kuolemantapauksen yhteydessä. Arbuckle esiintyi maanantaina oikeudessa, mutta juttu lykättiin hänen asianajajansa pyynnöstä perjantaihin. Syytetty saa sen ajan viettää vankilassa. Tarkastuksen toimittanut lääkäri kertoo Miss Rappen kuoleman aiheutuneen luonnollisista syistä.

Saksan valtamerilinjat alottavat jälleen liikenteen.

Syyskuun 15 p:nä alottaa Hampurin-Amerikan linja liikenteen New Yorkiin höyrylaivalla Bayern ja myöhemmin höyrylaivoilla Hansa ja Wurtemberg. Bayern ja Wurtemberg ovat uusia aluksia, jotka melkein kokonaan ovat kolmannen luokan matkustajien käytettävissä. Niiden kantavuus on 8,200 tonnia ja ovat ne öljyllä kulkevia. Hansa on vähän vanhempi, 17,000 tonnin kantoinen.

Vastustavat myrkkykaasujen käyttämistä.

Edinburgh, Skotlanti. — Brittiläisen Yhdistyksen avajaisistunnossa täällä syyskuun 7 p:nä esitettiin vastalause kemiallista sotaa vastaan. Vastalauseen oli kirjoittanut yhdistyksen presidentti Sir Edward Thorp ja luki sen Sir A. Ewing. Siinä vedotaan tiedemiehiin, "etteivät nämä käyttäisi kykyjään sellaisen sotatekniikan kehittämiseen, joka on inhimillisille tunteille kauhistuttava." Kokouksessa oli yli 2,000 jäsentä.

Entinen keisari tuntee itsensä yksinäiseksi.

Doorn, Hollanti. — Saksan ent. keisarille Wilhelmille on keisarinna Augusta Victorian kuoleman jälkeen maanpakolaisen elämä käynyt paljon rasittavammaksi, vaikkakin hän koettaa ikäväänsä haihduttaa tekemällä kävelyretkiä, lukemalla, sahaamalla puita ja hoitelemalla puutarhaansa. Omaisten ja ystäväin vierailut ovat paljon vähentyneet. Ainoana vakituisena kyläpaikkana on hänellä kreivi von Bentinckin koti Amerongenissa, missä keisari oli äskettäin viettämässä Hollannin kuningattaren syntymäpäivää. Ent. keisari liikkuu vielä ripeästi, mutta kaikesta ilmenee, että hän on murtunut mies.

Kaukoputki jolla ratkaistaan Marsin arvoitus.

Paris. — Amerikalainen tiedemies B. McAfee aikoo ryhtyä rakentamaan suunnattoman suurta kaukoputkea, jolla voitaisi ratkaista kysymys, onko Marsissa eläviä olentoja. Putki valmistuu 1924 mennessä ja toisi se planeetan melkein puolentoista mailin päähän. Kaukoputki sijoitetaan erääseen kaivantoaukkoon Chilessä, jonka yläpuolella Mars tulee olemaan useita kertoja vuonna 1924. Lasisen heijastimen asemasta käytetään 50 jalan läpimittaista elohopeapintaa, joka pyörivällä liikkeellä saadaan tarpeellisen koveraksi. McAfee lähtee Chileen ensi keväänä ja viipyy siellä alustavia töitä suorittamassa kokonaisen vuoden amerikalaisen tähtitieteilijän Toddin kanssa.

Kaksi koulupoikaa tehnyt itsemurhan.

Springfieldissä, Ill., teki 15 vuoden ikäinen Harry Meadove itsemurhan t. k. 6 p:nä mieluummin kuin lähti kouluun, missä hän pelkäsi joutuvansa toveriensa kiusattavaksi.

Sioux Fallsissa, S. D., ampui 14 vuotias Alonso Gray itseään päähän. Tovereilleen oli hän kertonut, että hän ei halunnut enää mennä kouluun.

Kieltolakikysymys Norjan suurkäräjillä.

Kristiania, Norja. — Suurkäräjien alahuone hyväksyi t. k. 8 p:nä lakiehdotuksen, joka kieltää yli 14 prosenttia alkoholia sisältävien juovutusjuomain maahantuonnin. Lakiehdotus menee nyt ylähuoneeseen, jossa sen hyväksymistä pidetään varmana.

Kaupungin poliisipäällikkö ja kaksi poliisia surmattu.

Hibbing, Minn. — Hibbingin poliisipäällikkö Daniel Hayes ja kaksi poliisia, Cassidy ja Kohrt ammuttiin kuoliaaksi torstaina heidän yrittäessään vangita John Webb-nimistä miestä, jota syytettiin oman tyttärensä raiskaamisesta. Vangitsemismääräyksen Webbiä vastaan vannoi hänen 18-vuotias poikansa Leonard. Murhaaja pääsi pakenemaan ja satoja miehiä ilmoittautui ajamaan häntä takaa.

White Pinen kylä KoillisMinnesotassa tuhoutunut metsäpalossa.

McGrath, Minn.— Viime viikon tiistaina saavutti länsituulen mukana kulkenut metsäpalo täältä kahdeksan mailin päässä sijaitsevan White Pinen metsäteollisuuskylän hävittäen sen kokonaan. Asukkaat olivat ajoissa poistuneet, kun havaittiin, että taistelu liekkejä vastaan olisi turha.

Yksitoista "Canadian Importerin" miestä pelastettu.

San Francisco, Cal. — Höyryalus Sea Lion korjasi lauantaina höyrylaiva Canadian Importerin miehistöstä kaksi laivapäällikköä ja yhdeksän miestä, jotka olivat veneellä lähteneet haaksirikkoontuneesta laivastaan aikoen lähteä soutamaan kuudensadan mailin matkan Californian rannikolle. Kaikki miehet olivat hyvässä voinnissa. Sea Lion lähtenee Canadian Importerin avuksi ja koettaa saada sen tuoduksi satamaan.

Amerikalle tulee neljä edustajaa aseidenriisuntakonferensiin.

Washington.— Presidentti Harding on ilmoittanut, että Yhdysvaltain edustajiston tulevassa aseidenriisuntakonferensissa muodostaa seuraavat neljä henkilöä: Valtiosihteeri Hughes; Elihu Root, entinen sota- ja valtiosihteeri ja sittemmin New Yorkin valtion senaattori; Henry Lodge, republikaaninen senaattori Massachusettsista; demokraatti O. Underwood, Alabaman valtion senaattori.

Japanissa juhlittu prinssin kotiintuloa.

Tokio. — Tokion kaksi ja puoli miljoonaa uskollista alamaista osoitti t. k. 8 p:nä lojaalisuuttaan kruununprinssi Hirohitolle, joka nyttemmin on palannut kotiin Europan-matkaltaan. Kaupungin majuri Moto järjesti sydämellisen vastaanoton prinssille, jota kansa nyt pitää keisarikunnan päänä keisarin ollessa sairaana. Prinssi puhui tuhatlukuiselle kansanjoukolle selitellen maailman rauhan ja tulevan Washingtonin konferensin tärkeyttä.

Rahtimaksuja toivotaan alennettaviksi ennen syksyn loppumista.

Winnipeg, Man. — Canadan maanviljelysneuvoston toimeenpaneva komitea sähkötti viime torstaina rautatiekomissionille kiiruhtaen sitä toimeenpanemaan aiotun rahtimaksujen alennuksen siksi ajoissa, että siitä olisi hyötyä vielä tänä syksynä viljankuljetuksen länsimaakunnista ollessa suurimmillaan. Sähkösanomassa viitattiin äskettäin toimeenpantuihin rautatieläisten palkanalennuksiin.

Chitan valtiokin haluaisi edustajan Washingtoniin.

Peking, Kiina. — Kaukaisen Idän tasavallan kansalaiset pitävät kohtuullisena, että heille myönnettäisi epävirallinen edustusoikeus Washingtonissa tänä syksynä pidettävässä aseidenriisuntakonferensissa. Mainitun tasavallan ulkoministeri on lähettänyt Washingtoniin nootin, jossa selitetään tasavallan maantieteellisen aseman oikeuttavan sen lähettämään edustajan.

Canadan velka vähentynyt huomattavasti elokuulla.

Ottawa. — Canadan nettovelka väheni 12,831,576 dollarilla viime elokuussa. Finanssidepartementin kuukausiraportti osoittaa Dominionin koko velan tekevän nykyään $2,344,949,085.00, jotavastoin se heinäkuun lopulla oli $2,357,780,661.00. Vähennyksen on aiheuttanut noin kuuden miljoonan dollarin vähennys säännöllisissä menoissa ja kahden miljoonan vähennys pääomatilillä ja myöskin enentynyt sisääntulovero.

Nälkäänäkevien bolshevikien avustaminen.

Lontoo, Eng. — Reuter on saanut tietää Venäjän neuvostohallituksen kieltäneen liittolaisten komissionilta oikeuden tutkia Venäjällä vallitsevia olosuhteita ja saattanee tämä aiheuttaa Parisissa nykyään istuntojaan pitävän komissionin hajoittamisen. Sen tapahtuessa ei myöskään tultaisi antamaan Parisista ehdotettua avustusta, sillä Venäjän hallituksen katsotaan mainitulla toimenpiteellään kieltäytyneen sitä vastaanottamasta.

Pietari. — Amerikan antaman nälänhätäavustuksen jako toimitettiin ensimäisen kerran viime torstaina, jolloin kahdellesadalle venäläiselle lapselle annettiin riisipuuroa, kaakaota ja leipää Yhdysvaltain avustustoimikunnan kaupunkiin perustamasta keittiöstä.

Suuri tulva Texasissa. Viidensadan ihmisen ilmoitetaan saaneen surmansa.

San Antonio, Texas. — Viime päivien ankarat sateet olivat paisuttaneet San Antonion ja Alazan joen niin korkealle, että San Antonion alakaupungin osa joutui perjantai-iltana tulvan alle. Kuusi tiedetään hukkuneen ja omaisuuden vahinko nousee suuriin summiin. Vesijohto, sähkölaitos ja puhelinverkko joutui epäkuntoon. Fort Sam Houstonista on lähetetty kaupunkin sotilaita avustustöihin. Poliisit ja palokuntalaiset arvioivat ihmishengen hukan viideksisadaksi.

SOTAVETERAANIEN KOKOUS PORT ARTHURISSA LOKAK. 17 P:NÄ.

Käsiteltäväksi tulee eri veteraani järjestöjen yhdistyminen, sotilaiden uudelleenjärjestämiskysymys ja muita tärkeitä asioita.

Ottawa. — Virallisesti ilmoitettiin t. k. 9 p:nä, että Dominionin sotaveteraaniyhdistysten kokous tullaan avaamaan Port Arthurissa maanantaina, lokakuun 17 päivänä, jatkuen sitten koko viikon. Erikoisen merkityksellisenä pidetään tätä kokousta senvuoksi, että se kokoontuu puolueettomasti käsittelemään kansallisia kysymyksiä, Canadan vaalitaistelun ollessa kiihkeimmillään.

Erikoiset osanottokutsut on lähetetty sotaveteraaniyhdistyksen puolesta amiraali Beattylle, marsalkka Fochille, kenraali Pershingille, kenraali Diazille, amiraali Simsille ja muille tunnetuille maailmansodan johtajille, joita myöskin on pyydetty Kansas Cityssä lokakuun 31 p:nä alkavaan American Legionin kokoukseen.

Kokouksen ohjelmaan liitetään nykyhetken suurimman kansallisen kysymyksemme, työttömyystilanteen pohtiminen. Samoin tulee esille kysymys Canadan kaikkien sotaveteraanijärjestöjen yhdistymisestä, ja luullaan sen Port Arthurin konferensissa saavan lopullisen ratkaisunsa. Samoin tullaan tekemään ehdotuksia sotilaspalkkioista, eläkkeistä, sotilaiden uudelleenjärjestämisestä y. m. tärkeiksi osoittautuvista seikoista.

Nälkälakossa neljäkymmentä vuorokautta.

Lethbridge, Alta. — Kapteeni E. L. Janney, joka ryhtyi vankilassa syömälakkoon elokuun 4 p:nä, on nyt siirretty sairaalaan, missä hän olosuhteisiin katsoen jaksaa hyvin. Hän polttaa piippua säännöllisesti ja juo paljon vettä. Väkipakolla ei häntä ole koetettu ruokkia, kun hän on ilmoittanut sellaista toimenpidettä ankarasti vastustavansa.

Juutalaisilla oma kaupalaivasto.

Palestinan sanomalehdet kertovat, että Lontoossa asuva rikas juutalainen liikemies Mazzah on Konstantinopolista käsin ryhtynyt järjestämään juutalaista kauppalaivastoa. Englannin hallitukselta on Mazzah hankkinut 16 suurta kauppa-alusta, jotka kaikki kuuluvat samalle yhtiölle "Zion National Steamer Navigation Company Ltd.". Nämä laivat tulevat välittämään liikennettä linjoilla Aleksandria—Palestina—Syyria—Konstantinopoli, Mustameri—Konstantinopoli—Ismit—Marseille ja Pireus—Aleksandria—Syyria. Ensimäiset alukset ovat jo lähteneet Aleksandriasta mukanaan lukuisia matkustajia ja lastia.

Ontario lainaa 10 miljoonaa.

Toronto, Ont.— Maakunnan rahastonhoitaja ryhtyy heti ottamaan vastaan tarjouksia uudelle lainalle. Vastoin aikaisempaa tiedonantoa, jossa lainan suuruus ilmoitettiin 15,000,000 dollariksi, otetaan vain 10,000,000 dollarin erä, ehkä hiukan enemmän, jos tarjoukset katsotaan edullisiksi. Uusi laina otetaan kahdeksikymmeneksi vuodeksi ja käytetään suurimmaksi osaksi viime huhtikuulla annettujen rahastobondien lunastukseen ja osittain sähkövoimalaitosten kustannuksiin.

Työttömät rikkomassa liikkeiden akkunoita.

Dundee, Skotlanti. — Joukko työttömiä miehiä lähti torstaina liikkeelle särkien liikkeiden näyteakkunoita. Kaupungin poliiseilla oli ankara työ koettaessaan hajoittaa joukkoa. Tuskin yksikään akkuna jäi ehjäksi. Vahinko nousee moneen tuhanteen puntaan. Lukuisia vangitsemisia on toimitettu.

C. N. R. alentaa ruoka-ateriain hintaa ravintolavaunuissa.

Canadian National rautatie on päättänyt — tarkoituksella vilkastuttaa matkustusliikennettä— alentaa syyskuun 15 p:stä lähtien ruoka-aterioiden hinnan rautateittensä ravintolavaunuissa melkein siihen, mitä ne olivat ennen sotaa. Alennuksen tarkoituksena on saattaa Canadian National rautateiden ravintolapalvelus tarkoitustaan vastaavaksi ja yleisön tarpeita tyydyttämään.

Saksassa työskennellään täydellä voimalla.

Lontoo, Eng. — Vickers Limited'in toimeenpaneva johtaja Sir Trevor Dawson on oleskellut jonkun aikaa Saksassa ja kertoo, että työt sikäläisissä suurissa tehtaissa ovat täydessä käynnissä. Työtä tehdään erittäin järjestelmällisesti ja tuontanto on siitä syystä suuri. Keskimääräinen palkka on neljä markkaa tunnilta ja työpäivä on yleensä 8-tuntinen. Ainoastaan alentamalla kustannuksia laajennetun tuotannon avulla ja vaihtokurssia parantamalla voisi Suur-Britannia menestyksellisesti kilpailla muiden Europan maiden kanssa, lausui Sir Trevor.

Kolme saksalaista kenraalia kuulusteltaviksi.

Paris. — Sanomalehti Excelsior tietää kertoa, että ent. saksalaiset komentajat Ranskan rintamalla kenraali von Oven, kenraali von Montgelas ja kenraalimajuri Riedel tullaan kutsumaan Nancyn sotaoikeuteen syytettyinä julmuuksien harjoittamisesta.

Fort Normaniin ei perusteta radioasemaa tänä vuonna.

Montreal, Que. — Marconin radioyhtiön edustaja on ilmoittanut että langattoman sähkösanoma-aseman perustaminen Fort Normanin öljykentille ei ole enää tänä vuonna toteutettavissa, kun Ottawan hallitus ei-ole antanut lupaa töiden alottamiseen. Anomus radioaseman laittamisesta Luoteisiin Territoreihin, etupäässä Fort Normanin öljyalueelle, oli aikaisemmin tehty näiden seutujen puolesta.

Norjasta tuodaan poroja Baffin maahan.

Kristiania, Norja. — Hudson Bay-yhtiön edustaja on äskettäin käynyt Finmarkissa ja ostanut Canadan hallituksen laskuun 700 poroa kuljetettaviksi Baffin maahan. Joukko lappalaisia lähtee eläinten mukana niitä kuljettamaan. Esityksen porojen ostamisesta teki Canadan hallitukselle norjalainen napamatkailija Vilhjalmar Stefansson. Tarkoituksena on muodostaa Canadan arktinen alue villoja, maitoa ja lihaa tuottavaksi seuduksi. Pohjoisessa on noin 2 miljoonaa neliömailia maata, jonka ilmasto on liian ankara karjalle, mutta kylliksi lauhkea porolle ja myskihärälle.

Parisin poliiseille tulee uudet puvut.

Paris. — Kaupungin poliisien, n. k. asiamiesten puvut ovat kyllä olleet varsin hienoja, mutta epäkäytännöllisiä. Korkeakauluksisessa pitkässä ja kankeassa takissa eivät järjestyksenvalvojat tahdo saavuttaa nopsajalkaisia varkaita ja muita pahantekijöitä. Nyt on puvut päätetty vaihtaa käytännöllisempiin. Uudet mallit on jo esitetty.

Amerikalaisten ruokatarpeiden hinta kohoamassa.

Washington.— Työdepartementin tilastotoimisto julkaisee tiedonannon, että ruokatarpeiden hinnat olivat elokuulla korkeammat kuin heinäkuussa. Kallistuminen oli Rochesterissa, N. Y., kahdeksan prosenttia, Buffalossa seitsemän, Baltimoressa ja New Yorkissa kuusi ja Minneapolissa ainoastaan yksi prosentti.

Amerikalla 10 tuhatta tonnia kultaa.

Enempi kuin kolmas osa koko maailman kullasta on nykyisin Yhdysvalloissa. Maailman kultavarasto arvioidaan n. 9 biljoonan arvoiseksi ja tästä määrästä on Amerikassa yli kolmas osa eli 10 tuhatta tonnia. Koskaan ennen ei moista kultamäärää ole ollut yhden maan hallussa.

Rakkaus on kuuro ja sokea.

Hiljattain tuli eräs Taalainmaasta Ruotsista kotoisin oleva nuorimies Kyröskoskelle puhuen ainoastaan maansa kieltä. Oltuaan muutaman ajan seudulla tuli hän, vaikkakin "ummikkona" varsin ylösotetuksi paikkakunnan hienohelmoilta ja tekivät tyttölapset kilvassa toivioretkiä taalalaisen asunnolle. Seurustelu sujui kaikin puolin moitteettomasti, vaikkakin rakkaudentulkinnasa täytyi käyttää sormien, silmien y. m. välikappaleiden apua ja kehittyi asia näinkin niin pitkälle, että eräs kyröskoskelainen neitsyt ja taalalainen ovat nyttemmin kihlautuneet. Huvittavin puoli asiassa on, etteivät kihlautuneet ymmärrä sanaakaan toisensa kieltä, eivätkä kunnolla osaa lausua toistensa nimiä.

Englanti pitää huolta soturivainajainsa omaisista.

Monet suomalaiset miehet joutuivat maailmansodan pyörteissä myöskin Englannin armeijaan, m. m. Englannissa ja Australiassa olleet merimiehet.

Eräs Turun seudun pojista, joka sittemmin korpraalinarvoisena kaatui Ranskassa, oli äitinsä ainoa poika. Äidille on pian kuoleman jälkeen myönnetty jatkuvasti 1 punta kuukaudessa eläkettä sekä sittemmin noin 120 punnan sotalahjapalkkio ja arvokas kultainen kunniaristi. Myös on pidetty huolta pojan säästöjen nostamatta olleen palkan lähettämisestä ynnä luvattu myös huolehtia, että vainajalta jääneet tavarat tulevat kootuksi ja äidille lähetetyksi.

Suurelle sotilashaudalle Ranskassa on äidin myös annettu itse määrätä poikansa hautakiveen muistokirjoitus.

Ed. Perälän Amerikanmatka.

Aikaisemmin on kerrottu, että joku Suomen eduskunnan jäsen olisi, käydessään esitelmämatkalla Amerikassa, esittänyt todistuksen, ettei hän ole ottanut osaa Suomen "sisällissotaan," kuten sanamuoto kuului.

On huhuiltu, että kysymyksessä olisi maalaisliittolainen kansanedustaja Lauri Perälä.

U. S:lle on nyt luotettavalta taholta ilmoitettu, että kysymyksessä oleva henkilö on tosiaan edustaja Perälä ja että hän on todistuksen saanut sosialistiselta kansanedustajalta, prof. Väinö Voionmaalta.

Mitähän edustaja Perälän valitsijat, vapaussodassa kunnostautuneet Keski-Suomen maalaisliittolaiset, ajattelevat luottamusmiehensä menettelystä?

Ihmisiä iloittava juoma keksitty.

Cubassa on keksitty juoma, joka ei sisällä mitään alkoholipitoista ainetta, mutta joka siitä huolimatta on päihdyttävää. Tippa sattaa ihmisen iloiseksi ja lusikallinen päihdyttää. Yhdysvaltain "märät" tietenkin nyt tuottavat juomaa Amerikaan, koska kieltolaki ei koske muuta kuin alkoholipitoisia aineita, mutta luultavasti lakia tullaan siinä suhteessa muuttamaan, sillä muutenhan voitaisiin tuon tuostakin keksiä uusia päihdyttäviä ja ihmisiä "iloittavia" juomia, joihin laki ei ulotu.

Liverpool, Eng. — Ent. saksalaisella sukellusveneellä "Deutschland" tapahtui ankara räjähdys konehuoneessa. Kolme miestä sai surmansa ja kolme loukkaantui. Syytä räjähdykseen ei tunneta.

VENÄJÄN KIUSATUT TALONPOJAT RYHTYVÄT VASTARINTAAN.

Kapinan bolshevikeja vastaan ilmoitetaan olevan täydessä käynnissä Valko-Venäjällä.

Lontoo, Eng. — Valko-Venäjällä ovat kapinalliset toiminnassa neuvostoviranomaisia vastaan, sanotaan Varsovasta Daily Maillille tulleessa sähkösanomassa. Rauhattomuudet alkoivat bolshevikien ottaessa kohtuuttomia elintarveveroja talonpojilta. Paikkakunnan asukkaat ovat ase kädessä ryhtyneet suojelemaan varastojaan ja kapinan kerrotaan olevan levenemässä.

Bolshevikikomisareja on tuon tuostakin murhattu ja neuvostoviranomaiset koettavat kapinaa tukahuttaa kaikilla mahdollisilla keinoilla. Lukuisia joukkoteloituksiakin on siinä tarkoituksessa toimeenpantu.

Espanialaiset alottaneet uuden hyökkäyksen.

Madrid. — Espanjalaisten uusi hyökkäys kapinallisia maureja vastaan Melillan alueella alotettiin t. k. 12 p:n aamuna. Sotilasviranomaisten toimeenpaneman sensuurin takia ei tietoja taistelun kulusta tulla sanomalehdistölle antamaan.

Canada alottaa kaupan Neuvosto Venäjän kanssa.

Montreal, Que. — Ensimäinen lähetys canadalaisia tavaroita lähetetään Venäjälle lokakuulla. Siihen kuuluu viisisataa öljytänkkivaunua, mitkä valmistetaan Canadian Car & Foundry Co:n Montrealin tehtaassa ja lähetetään neljällä Canadan hallituksen kauppalaivalla Novorossiskin satamaan Mustanmeren rannalle.

Ryhtyykö tiede parantamaan raamattua?

New York. — Kaupungin kemiallisen opiston laboratoritöiden johtaja Charles Baskerville teki perjantaina kansainväliselle kemistikonferensille ehdotuksen, että tiedemiesten olisi parannettava raamattua tarkistamalla sen uudelleen. Hänen mielestään ei raamattu ole enää nykyaikainen, kun ottaa huomioon tieteen saavutukset viimeisten 150 vuoden aikana.

Työttömiä miehiä "huutokaupalla."

Boston, Mass.— Työttömiä miehiä asetettiin viime viikolla huutokauppapölkylle Bostonin Commonilla. Tilaisuudessa oli vasaramiehenä hyväntekeväisyydentyön tekijä Ledoux, joka täten koetti kiinnittää yleisön huomiota työttömien hätään. Ledouxin yritykset eivät kuitenkaan tuottaneet tuloksia. Muutamat henkilöt tarjosivat avustustaan miehile viikon tai parin ajaksi, mutta työpaikkaa ei kenelläkään ollut saatavana. Huutokauppaa jatkettanee joka päivä tämän kuukauden loppuun saakka.

Sateentekijä täyttänyt sopimuksensa ja saanut palkkansa.

Medicine Hat, Alta. — Sateentekijä Charles M. Hatfieldille on Medicine Hatin maanviljelysyhdistys maksanut 8,000 dollaria kolmen kuukauden työstä. Kontrahdin mukaan tuli Hatfieldin saada 1,000 dollaria jokaiselta tuumalta sadetta, joka tuli Medicine Hatissa ja sadan mailin etäisyydellä kaupungin ympäristössä. Toukokuun 1 ja elokuun 1 p:nä välisenä aikana satoi alueella neljä ja puoli tuumaa.

Useat Hatfieldin vastustajat sanovat häntä petkuttajaksi ja väittävät, että sadetta ei saatu silloin, kun sitä kipeimmin olisi tarvittu. Maanviljelysyhdistys on kuitenkin häneen tyytyväinen ja aikoo tehdä miehen kanssa samanlaisen sopimuksen vielä ensi kesänäkin.

66 Markkaa
maksamme nyt
Dollarista
jos lähetätte rahanne meidän välityksellä
SUOMEEN
Hedman, Hornborg & Co.
5 State St., New York, N. Y.

PILETTEJÄ
Amerikasta — Suomeen
sekä
Suomesta — Amerikaan
myymme kaikille ENGLANNIN ja SKANDINAVIAN linjoille
Finland Steamship Co. Agency
Ainoa Suomalainen Pilettiliike New Yorkissa
5 State St., New York, N. Y.

O-Y POHJOISMAIDEN YHDYSPANKKI
(A-B Nordiska Föreningsbanken)
Omat varat Smk. 260,000,000:—.
Sähköosoite: Unitas.

Syntyneenä Suomen Yhdys-Pankin ja Pohjoismaiden Osakepankin Kauppaa ja Teollisuutta varten yhteensulautumisesta jatkaa tämä pankki Yhdyspankin ja Pohjoismaiden Osakepankin liikettä kaikilla niillä paikkakunnilla, joilla nämä ovat aikaisemmin toimineet.

Paitsi pääkonttoria HELSINGISSÄ on pankilla siten seuraavilla paikkakunnilla HAARAKONTTORIT:

Forssa	Käkisalmi	Rovaniemi
Hamina	Kuopio	Savonlinna
Hanko	Lahti	Seinäjoki
Heinola	Lappeenranta	Sortavala
Hämeenlinna	Lauttakylä	Suolahti
Imatra	Lieska (Pielisjärvi)	Tammisaari
Joensuu	Loviisa	Tampere
Jyväskylä	Maarianhamina	Tornio
Kajaani	Mikkeli	Turku
Kannus	Oravainen	Uusikaarlepyy
Karja	Oulu	Uusikaupunki
Kemi	Pieksämäki	Vaasa
Kiuruvesi	Pietarsaari	Varkaus
Kokkola	Pori	Viipuri
Kotka	Porvoo	Viitasaari
Kouvola	Raahe	Värtsilä
Kristiinankaupunki	Rauma	Vöyri

O-Y POHJOISMAIDEN YHDYSPANKKI, jolla alottaessaan toimintansa on talletustilillä, karttuvalla talletustilillä ja juoksevalla tilillä yleisön varoja yhteensä

yli yhden miljaardin Suomen markan,

vastaanottaa rahoja korkoa kasvavina kaikille mainituille tileille ja toimittaa tehtäviä sekä välittää suorituksia kaikkialla Suomessa.

Toimia voi O-Y Pohjoismaiden Yhdyspankille antaa **kirjeellisesti.**

O-Y Pohjoismaiden Yhdyspankille välittävät rahalähetyksiä m. m.: Irving National Bank, New Yorkissa, Woolworth Building; Hedman, Hornborg & Co., New Yorkissa, 5 State St.; herrat Nielsen & Lundbeck, New Yorkissa, 24 State St., sekä American Express Company New Yorkissa, 65 Broadway ja sen kaikki haarak. ja asiamiehet.

SUOMEN UUTISIA

Petsamon alue ja sen taloudelliset mahdollisuudet.

Sisäministeri H. Ritavuori, joka äskettäin saapui Petsamosta, on H. S:n edustajalle antanut seuraavia tietoja tämän Suomen uuden alueen oloista sekä myöskin niistä taloudellisista mahdollisuuksista, joita se nykyhetkellä voi tarjota.

Alueen hallinnosta huomautti ministeri, että sen nykyinen hallintojärjestelmä, jonka etupäässä on maaherra, oli alunpitäen aiottu ainoastaan väliaikaiseksi, siksi ajaksi, joka tarvittaisiin välttämättömien perustavien töiden suorittamiseen alueella, jonka vuoksi, kuten sanomalehdissä on mainittu, nykyinen hallintojärjestelmä lopetetaankin ensi vuoden alusta.

Suomalaisten viranomaisten toimesta on Petsamon alueella kevään ja kesän kuluessa suoritettu yleisiä töitä, saatettu kuntoon koulut, majatalot ja hallintorakennukset. Myöskin on viranomaisten toiminta ollut kohdistunut väestön taloudellisten olojen parantamiseen. Kuten tunnettua, oli väestö alueen joutuessa Suomelle, monessa suhteessa erittäin huonossa asemassa. Ensimmäisenä tehävänä oli tietnkin elintarpeitten jakaminen, mikä tapahtui täältä lähetetyistä varastoista, edelleen on kalastajille täytynyt hankkia venheitä, kalastusvälineitä y. m. Myöskin on hankittu muutamia moottori- ja purjevenheitä, joita samoin on luovutettu väestölle. Kaikki tarpeet on annettu väestölle sillä nimenomaisella ehdolla, että niiden saajat suorittavat tarpeiden hankintaan käytetyt varat takaisin valtiolle. Väestön lukumäärä nousee alueella hiljattain toimitetun luettelonnin mukaan noin 1,700 henkeen.

Alueen taloudellisista mahdollisuuksista kertoi ministeri, että koko Paatsjoen sekä myöskin Petsamonjoen laakso on hedelmällistä maata, missä niitty- ja laidunviljelys erinomaisesti voi menestyä. Asukkaat olivat yleensä sitä mieltä, että etenkin Paatsjoen laaksoon voi siirtyä tätä elinkeinoa harjoittavia uudisasukkaita. Viljelyskasveista ei muita voi viljellä kuin perunaa, mikä onkin alueen ainoa viljelyskasvi.

Merikalastus on väestön kertoman mukaan erittäin tuottava. Kaloja saa "vaikka miten paljon tahansa." Ministerin tiedustellessa kalastajaväestöltä, tuottaisiko sille haittaa, jos rannikolle siirtyisi Suomesta kalastajia, olivat kaikki sitä mieltä, että kalastusaluetta ja saalista riittää uusiakin tulokkaita varten. Asukkaat pyysivät hallitusta ainoastaan huolehtimaan siitä, että he voisivat saada kalansa myydyksi.

Rautatien rakentamiseen Petsamoon suhtautui ministeri kielteisesti. Minun käsittääkseni, lausui ministeri, ei Petsamo tule olemaan Suomelle mikään erikoinen rikkauden lähde, mutta sen asukkaat ja uudet siirtolaiset voivat siellä saada hyvän toimeentulon, jos heidän tuotteittensa myynti saadaan edullisesti järjestetyksi. Suolatun ja kuivatun kalan kuljetus voinee sopivasti tapahtua ainoastaan meritse laivoilla. Myöskin voidaan ajatella, että tuoretta lohta tuodaan tänne postiautoilla, kun maantie on saatu kuntoon.

Teitten rakentamisesta Petsamon alueella kertoi ministeri, että tänä vuonna saadaan valmiiksi maantie Virtaniemestä Nautsiin, mikä väli on noin 40 km. Ensi vuonna aiotaan rakentaa maantie Virtaniemestä Kyröön ja Salmijärveltä Petsamoon, jolloin seuraaviksi vuosiksi rakentamatta jää ainoastaan Nautsin ja Salmijärven välinen **taival.** Vielä tänä syksynä rakennetaan ehkä myös maantie Petsamonvuonon perukasta Trifonanniemeen.

Väestöstä ministeri huomautti erityisesti, että se on yleensä siistiä ja asunnot ovat hyvässä kunnossa. Talot ovat tavallisesti puusta rakennetut, mutta on olemassa turvemajojakin, jotka kuitenkin sisältä ovat hauskan näköisiä. Väestö oli kaikkialla ystävällistä. Ensimmäisessä kalastajatalossa, jonne ministeri Kalastajasaarennolla saapui, oli kohotettu Suomen lippu.

Petsamon rajankäynti.

Viime aikoina on ollut useita neuvotteluja Venäjän edustajan Tshernyhin kanssa niiden selkkausten selvittämiseksi, joita on syntynyt Petsamossa heti kun suomalaisen ja venäläisen rajankäyntidelegatsionin piti aloittaa yhteisen työnsä.

Kuten tietty, on venäläinen delegatsioni sittemmin kieltäytynyt ottamasta osaa rajankäyntiin, josta on ollut seurauksena, että tähän saakka suomalainen delegatsioni on yksin saanut huolehtia rajankäynnistä venäläisen delegatsionin jäädessä Kalastajaniemen rannikolle.

Neuvottelujen tuloksena voidaan pitää, että venäläinen delegatsioni tulee aivan lähipäivinä aloittamaan yhteistyön ja on tarkoitus, että molemmat delegatsionit käyvät tämän jälkeen yhdessä rajaa siitä kohdasta lähtien, mihin suomalainen delegatsioni jo on ehtinyt, aina Korvatunturiin saakka eli siihen kohtaan, asti, missä rauhansopimuksen mukaan uuden rajan tulee yhtyä Suomen ja Venäjän väliseen vanhaan rajaan. Tämän jälkeen käydään yhdessä uuden rajan pohjoinen osa, jonka suomalainen delegatsioni tähän asti on yksin käynyt, ja ratkaistaan ne erimielisyydet, jotka tämän rajan suhteen jo ovat ilmenneet tai vasta voivat ilmetä.

Tästä asiasta meni v. k. 17 p:nä Moskovaan Suomen lähetystölle nootti jätettäväksi viivytelemättä Neuvostohallitukselle. On odotettavissa, että heti nootin jättämisen jälkeen venäläinen rajankäyntidelegatsioni saa Moskovasta käskyn aloittaa työt yhdessä suomalaisen delegatsionin kanssa.

Valtion rautateiden sähköistäminen.

Valtionrautateiden päätirehtööri B. Vuolle on Hbl:n haastattelijalle kertonut, että sähkön ottaminen käyttövoimaksi valtion rautateillä aijotaan toteuttaa ensiksi rataosalla Viipuri—Riihimäki, sitten Riihimäen—Helsingin ja Helsingin—Kirkkonummen välillä. Sitten seuraa rataosa Viipuri—Rajajoki, Riihimäki—Tampere, Helsinki—Turku, Toijala—Turku, Hyvinkää—Hanko, Viipuri—Elisenvaara, Tampere—Pori j. n. e. yhä pohjoisemmat radat.

Sähkön käytäntöön ottamisen sanoi tirehtööri Vuolle riippuvan koko eteläisen Suomen sähköistämis-kysymyksen ratkaisemista, jota varten hän on ehdottanut asetettäväksi erikoisen sähköistämis komitean, vaikka sellaista ei vielä ole asetettu.

Bolshevikit taas ryöstöhommissa.

V. k. 13 p:nä ryöstivät bolshevikit Suomenlahdella viidestä lavansaarelaisesta veneestä kaikki tavarat, yksinpä veneiden moottoritkin sekä venheissä olleiden henkilöiden kaikki rahat ja arvoesineet. Laukausten vaihdossa surmasivat bolshevikit yhden lavansaarelaisen. Missä paikoin tapaus sattui, ei ole vielä todettu.

Kalevala liettuaksi.

Usein Suomessa ollut ja suomea hyvin taitava liettualainen professori Sabaliauskas, on ottanut tehtäväkseen Kalevalan liettuaksi kääntämisen. Työ on jo pitkälle edistynyt ja kääntäjää avustaa professori Niemi.

Hannes tilanomistajaksi.

Hannes Kolehmainen aikoo Piikkiöstä ostaa itselleen maatilan. Kyseessä oleva tila on noin 5 kilometrin päässä Piikkiön asemalta sijaitseva Munsten tila, jonka pinta-ala on 25 tynnyrinalaa. Asuinrakennus on nykyaikainen. Tila sijaitsee erittäin kauniilla paikalla.

Venäjä ei tarvitse suomalaisia työmiehiä.

Viime heinäkuun 19 p:nä lähetti Suomen Kivityöntekijäin Liiton liittotoimikunta Venäjän Helsingissä olevalle lähetystölle kirjelmän, jossa se tarjoutui hankkimaan Venäjälle suomalaisia kivityömiehiä siltojen, rakennusten y.m. sellaisten töiden suorittamista varten, tai teettämään niitä. Tähän kirjelmään on Neuvosto-Venäjän lähetystön kaupallinen edustus vastannut kuluneen elokuun 12 p:nä päivätyllä kirjeellä, joka suomennettuna kuuluu:

"Tunnustaen saaneemme esityksenne 19 p:ltä heinäkuuta tänä vuonna, siltojen, rakennuksien y.m. kivitöiden suorittamisesta, ilmoitamme Teille, että sellaisia töitä emme tarvitse teettää tällä haavaa. Tarvitessamme tulemme pitämään esityksenne muistissamme."— S. S.

Tasavallan presidentin Petsamon-matka.

Tasavallan presidentti palasi Petsamosta Ouluun v. k. 20 p:nä. Sieltä jatkoi hän matkaansa autollaan Suomussalmen kautta Kajaaniin.

Tatu Kolehmainen harjoittelee.

Harjoituksistaan on Tatu kertonut m. m. seuraavaa:

"Keväällä kun oli vielä lunta maassa, juoksi joka aamu ja illa 10—12 km. kaupungista Munkkiniemen päin. Olin harjoituksen alussa 63 kg. painoinen ja nyt painan 53—54 kg. Minulla oli 2 suojeluskuntatakkia juoksuharjoitusta varten, joista toinen oli kuivumassa kun toinen oli päälläni. Harjoitusmatkani varrella rakennettiin siltaa, työmiehet kysyivät minulta: "mihin on lahtarilla kiire?" "Pietariin", oli vastaus. "Ei tätä tietä pääse P—n" huomauttivat työmiehet. "No naurismaan tietähän sinne on lyhin matka", vastasi Tatu. Nyt on T. jättänyt suojeluskuntatakin pois sillä Hannes on tuonu hänelle paksun villapaidan Amerikasta. Se päällään harjoittelee hän nyt jlloin aamuin. Ellei paita ole märkä 10—20 km. juostuaan, jatkaa Tatu harjoitustaan. Juoksukenkinä harjoituksissa käyttää T. 2 kg. painavia patahtuu aamulla klo 5—6 alkain. — Siis helpolla ei tulla mestariksi.

Mankalan kosket laskettu tukilla.

V. k. 14 p:nä antoi tukkilainen Onni Mets Mankalan koskilla rohkeus- ja taitonäytteen, joka vetää vertoja Linnankosken "Tulipunaisessa kukassa" kerrotulle Kohisevan kosken laskulle. Onni Mets, joka aikaisemmin on useat kerrat kiitänyt tukilla seisten alas Vuolenkoskesta, teki nyt saman tempun Mankalassa, laskien tukilla Mankalan kolme pienempää koskea, ensin Harakka- ja Mustakosken seisaaltaan ja paljon vihaisemman Tolppakosken istuallaan.

Korkeita karjanhintoja.

Laukkosken kartanon suuressa huutokaupassa v. k. 15 pnä oli yleisöä tavattoman runsasti. Kartanon hyvyydestään kuuluisa rotukarja, 80 kpl., myytiin huomattavan korkeisiin hintoihin. Niinpä maksettiin kahdesta sonnista toisesta 6,200 mk., toisesta 5,900 mk. Kalleimman lehmän hinta oli 5,010 mk., halvimman vasikan 575 mk. Karjaelukoiden keskihinnaksi nousi 2,994 mk. Työhevosia myytiin 9 kpl. ja oli niiden hinta 6,000—3,800 mk. Lampaista maksettiin keskimäärin 300 mk. kappaleelta.

Suomen tunnetuksi tekeminen ulkomailla.

Ulkoministeriön saomalehtiosasto on ryhtynyt järjestämään reklaamifilmien ottoa maasta. Hangossa on jo otettu filmejä voijunan saapumisesta Hankoon ja voin lastauksesta laivaan. Parhaillaan otetaan kuvia voin valmistuksesta eräässä Valion suurimmassa meijerissä. Sen jälkeen alotaan ottaa kuvia karjanhoidosta, joten saadaan yhtenäinen sarja; karjanhoito, meijeritalous ja voin lähettäminen Hangosta ulkomaisille markkinoille. Filmien ottaminen voi varojen puutteen vuoksi jossakin määrin vitkastua, sillä avustuksia, joita on odotettu etenkin suurteollisuuden harjoittajilta, ei ole läheskään riittävästi saapunut.

Hämäräperäinen aselasti Helsingissä.

Lauantaina v. k. 6 p:nä saapui Helsinkiin pienehkö purjealus Jolanda Hollannista lastinaan kuularuiskuja, miinanheittäjiä, patruuneja ja optillisia kojeita sotatarkoituksia varten, yhteensä n. 700 laatikkoa. Lastin omistajaksi on ilmoittautunut muuan johtaja Lohman Charlottenburgista. Lastin omistajan puolesta kävi suomalainen Transbaltic toiminimen johtaja Rosenblad tarjoamassa lastia sotaministeriölle, ilmoittaen niitä aikaisemmin tarjotun suojeluskunnille. Tullihallitus on ottanut laivan aselastin takavarikkoon, koska sillä ei ollut maahan tuonti lupaa. Laivaan ja sen lastiin nähden tullaan menettelemään lain ja asetusten mukaan.

Bolshevikit rikkomassa rajarauhaa.

"Laatokalle" ilmoitetaan, että elokuun 3 p:nä iltapäivällä oli joukko venäläisiä punasotilaita tunkeutunut Suomen rajan yli Rajaselän kylän lähellä sijaitsevalla talollisen Sergei Okulovin salopalstalla olevalle ruispellolle, jossa paraikaa talollisen pojat Aleksei ja Vasili Kärhä sekä näiden veljen vaimo työskentelivät rukiin leikkuussa.

Punasotilaat vangitsivat mainitut henkilöt ja kuljettivat heidät väkivalloin yli rajan.

Mainitulta Kärhän vaimolta jäi kotiin 5—6 viikon vanha lapsi. Toinen vangituista veljeksistä oli niinikään 4—5 lapsen isä.

Tapauksesta on Salmin piirin nimismies ilmoittanut maaherralle ja sisäministerille.

Mies, joka ensi kerran näki naisen 33 v. ikäisenä.

Nebraskalainen Tracy Gillis, joka nyt on 33 v. vuoden vanha, on hiljattain nähnyt ensi kerran naisen, sähkötetään New Yorkista eräälle englantilaiselle lehdelle. Niin ikään olivat hänelle tuiki tuntemattomia ensi kertaa vaeltaessaan kaukaiselta preeriltään karjansa kera ihmisten ilmoille sellaiset nykyajan esineet kuin rautatiet, raitiovaunu, sanomalehti j. n.e. Gillisin tarina on seuraava: Hän syntyi Chicagossa 33 vuotta sitten, missä hänen isänsä oli naimisissa erään näyttelijättären kanssa. Näyttelijätär jätti sekä miehensä että lapsensa, pojan ollessa muutaman kuukauden vanha ja karkasi toisen miehen kanssa. Isä Gillis vannoi julman valan, ettei koskaan tahdo nähdä naista silmiensä edessä. Hän samosi poikansa kanssa läntisen Nebraskan aavikoille ja hautautui sinne elämänsä iäksi yksinäisyyteen. Hän ei koskaan sallinut vieraan miehen astua jalallaan valloittamansa alueen sisälle. Kaksi vuotta sitten hän kuoli. Pojalleen oli hän sanonut, että piru väijyy jokaisen kadun kulmassa. Hän oli kertonut myös tälle äitinsä surullisen tarinan ja varoittanut häntä naisista. Nuori Gillis kuuluu nyttemmin kuitenkin olevan valmis myöntämään, että hän on muuttanut mielipidettään naiseen nähden. Ensimäisen naisen kohdattuaan oli hän mennyt parturiin leikkauttamaan pitkät kiharansa ja partansa. Hänen tarkoituksensa on suorittaa maanviljelyskurssi ja sen päätyttyä palata preerilleen — vaimo mukanaan.

Kaksi Suomen suurinta ja vanhinta pankkia yhtynyt toiminimellä O. Y. Pohjoismaiden Yhdyspankki.

Kaksi Suomen suurimmista ja vanhimmista pankeista, Suomen Yhdys-Pankki ja Pohjoismaiden Osakepankki Kauppaa ja Teollisuutta varten, alottivat viime lokakuun 1 p:nä yhdistyneenä toimintansa uudella toiminimellään: O. Y. Pohjoismaiden Yhdyspankki. Pankin pääkonttori on Helsingissä ja on sillä haarakonttoreita 51 paikkakunnalla. O. Y. Pohjoismaiden Yhdyspankki on suurin pankkilaitos Suomessa. Sen omat varat ovat Smk. 250,000,000.

Rahanlähettäjille!
MAKSAMME DOLLARISTA
Smk. 66:00
Lähetyskustannukset, lähetettävän summan suuruuteen katsomatta, 25 senttiä postiteitse, $3.50 sähköteitse.
Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta r. l.
ainoa asiamiehemme, vastaa kauttamme lähetetyistä rahoista.
HELANDER & NEKTON
PRIVATE BANKERS,
Woolworth Bldg, Room 1104. 233 Broadway, New York City.

SMK. 66.00
Dollarista
NYKYISEN KORKEIMMAN KURSSIN
Maksamme RAHALÄHETYKSISTÄ SUOMEEN. Rahojen pikaisesta ulosmaksusta huolehtivat Pohjoismaiden Yhdyspankki ja Helsingin Osake Pankki.
NIELSEN & LUNDBECK,
Vanhin ja Suurin Suomalainen Pankkiliike Amerikassa.
21-24 STATE ST. NEW YORK.

Royal
Victoria Ave.
ja
PRINCESS
May Street
Teaatteri
Fort William,
KANSAN HUVITTELUHUONE
Kohtuulliset hinnat.
Me joka aika mielihyvällä tervehdimme tervetulleiksi kaksoiskaupungin suomalaiset.

Suomalainen
Sekatavarakauppa
Thomas Franssi.
Copper Cliff, Ont.
Puhelin 32 L. Box L.
Licence No. 8-10870.

F. J. WILSON
Rohdos- ja Paperikauppa.
Copper Cliff & Creighton Mine, Ontario.
Me valmistamme lääkkeitä myös lääkärien reseptien mukaan.

Toht. H. Holm
ottaa jälleen vastaan sairaita
ja tekee leikkauksia
ISHPEMINGIN SUOMALAISESSA SAIRAALASSA.

John Mounstephen
Sekatavaraliike
käsittelee Rautatavaraa, Ruokatavaraa, Jauhoja ja eläinten Viljaa, y. m.
Perustettu 1905.
KAKABEKA FALLS, ONTARIO

E. C. BROWN
HUUTOKAUPPIAS.
Tavaroita ostetaan käteisellä ja myydään komissionilla.
Hyvä varasto kaikellaisia käytettyjä tavaroita.
Puhelin S. 2841.
416 May St., Fort William.

CHAS. G. JENKENS
HAUTAUSTOIMISTO ja PALSAMEERAAJA
711 Victoria Ave. Puh. S. 62
Fort William.
Liikkeemme tunnuslause
"PALVELUS."

Kaikellaisia
KAHVILEIPIÄ JA PIIRAKOITA
on meillä joka päivä aina saatavana. Kaikki puhtaasti valmistettuja.
Käyttäkää
Richardson'in Leipää.
Postitilaukset linjoille täytetään pian ja huolellisesti.
Richardson'in Leipuriliike
224 Bay st., Puh. N. 257.

— **Suomeen matkustaessanne** tai tuottaessanne sieltä omaisia on aina edullisin kääntyä allekirjoittaneen puoleen. Suurten laiva-linjojen suomalaisena edustajana olen aina tilaisuudessa antamaan tarkat tiedot laivojen kuluista ja pilettien hinnoista joko suullisesti eli kirjeellisesti.
Erick J. Korte,
Port Arthur, Ont.
Konttori: 188 Lorne St.

NAYTA
naapurillesi Canadan Uutiset ja kehoita häntä se tilaamaan.

— **Suomesta saapunutta, kotimaista romaanikirjallisuutta on saatavana t. l. konttorista pitkien iltapuhteitte nne ratoksi.**

Thunder Bay Lumber Co.

516 Simpson St.
FORT WILLIAM
Puhelin 511 S.

192 Court St. So.
PORT ARTHUR
Puhelin 1230 ja 483 N.

Varastossa aina täydellinen valikoima

LAUTOJA, RAKENNUSTARPEITA, IKKUNOITA, OVIA KATTOPÄREITÄ ja ASFALTTI PAHVIA, POLTTOPUITA.

Kolia myöskin Port Arthurin offiisissa.

Kyselkää suunnitelmia ja rakennusarvioita vapaasti suomalaisilta isänniltä molemmilla jaardeilla.

Kuuluisia vanhoja poikia.

Kysymykseen, onko avioliitto miehen työlle ja toiminnalle eduksi, on hyvin erilailla suhtauduttu. Englantilainen Bacon sanoo: "Parhaat ja ihmiskunnalle arvokkaimmat teot ovat naimattomien tai lapsettomien miesten luomat." Schopenhauer, joka tunnetusti oli pahimpia naisvihaajia, näkyy olevan samaa mieltä, koska hän sanoo naimattomana olon korkeamman henkisen työn, kuten filosofian ja runouden harjoittajille, olevan avioliittoa paremman, sillä aviollinen riippuvaisuus on työlle esteenä. Myöskin runoilija Moore on lausunut samankaltaisen mielipiteen. Hän väittää, että jos luo silmäyksen kuuluisimpien runoilijoiden elämään, huomaa selvään, kuinka he olivat "rauhattomia ja yksinäisiä olentoja, joiden henki silkkimadon lailla kääriytyneenä omaan elämäntehtäväänsä sulkeutui kuoreensa, vastustaen ja vieroen avioliittoa."

Kuinka asianlaita lieneekään, mutta varmaa kuitenkin on, että suuri joukko kuuluisia miehiä eli naimattomina ja että Baconin, Schopenhauerin ja Mooren väitteet ovat tulleet vahvistetuiksi. Kuinka esim. Alexander v. Humboldt olisi voinut olla onnellinen avioliitossa, hän, joka aivan tosissaan vastasi eräälle ranskattarelle tämän kysyessä häneltä, eikö hän koskaan ollut rakastunut: "Minun rakkauteni on aina kohdistunut vain tieteeseen!

Samoin kuin Humboldt jäi myös Leibnitz vanhaksipojaksi. Kotoisessa ympäristössään oli hänellä ainoastaan yksi miespalvelija. Hän oli sitä mieltä, että neljättäkymmentä vuotta pitäisi miettiä ennenkuin niin tärkeän askeleen ottaisi. Kun hän sitten lopullisesti oli kylliksen miettinyt, antoi nainen, jonka hän halusi naida, hänelle rukkaset.

Myöskin hänen aikaisensa englantilainen Newton oli vanhapoika, joka usein keitti ruokansakin itse. Tuttu on tarina, kuinka hänen taloudenhoitajattarensa palatessaan kerran kotiin ostoksilta, tapasi hänet keittiössä, jossa hän aikoi keittää munia ja hajamielisyydessään oli pannut kellonsa kiehumaan, pitäen kananmunaa kourassaan.

Voltaire, Platon, Petrarca, Tasso, Dante, Raffael Spinoza, Calderon Richelieu kuolivat naimattomina. Myöhäisemmistä naimattomiksi jäineistä mainittakoon Heinrich v. Kleist, Hölderlin, Grillpazer, Hamerling, Bauernfeld, Gottfried Keller, kreivi Schach, Rotuette, Nietzhe ja Brahms.

Kaikkien aikojen merkittävimmät maalarit Rafael, Michel Angelo, Leonardo da Vinci kuolivat yksinäisinä, jos kohta heitä ei voidakaan pitää varsinaisina vanhapoikaluonteina.

Aito vanhojapoikia olivat esim. Kant ja Beethoven. Kant antoi naissukupuolesta seuraavan lausunnon: "Naisihmisen pitää olla täsmällisen kuin tornikello, voidakseen tehdä kaikki aikanaan, minuutilleen ja taaskaan ei kuin tornikello, joka kuuluttaa kaikki salaisuudet julki; hänen täytyy olla kotoinen kuin simpukka ja taas ei kuin simpukka laahata koko omaisuuttaan mukanaan."

Erikoisen epämiellyttäviä olivat oppineet naiset "Königsbergin viisaasta." He käyttävät hyväkseen kirjoja samoinkuin taskukelloa, joka heillä on vain näön vuoksi: lisäksi se aina seisoo tai ei ole auringon mukaan justeerattu."

Kuvaavaa Kantin mielipiteille naisista on myöskin vastaus, jonka hän antoi kreivitär K...lle: "Voisitteko te", kysyi kreivitär, "joka olette niin suuri ihmistuntija, jo ensi silmäyksellä, astuessanne vieraaseen taloon, huomata, kumpi sitä hallitsee, mies vai vaimo?"

— "Kyllä", vastasi oppinut, "jos huomaan, että talossa vallitsee suuri hiljaisuus eikä mitään vastaansanomista ilmene, päätän minä heti vaimon hallitsevan, sillä ennen ei naiset anna rauhaa."

Kantin taloudesta huolehti enimmäkseen hänen palvelijansa Lampe, jos yleensä huolehtimisesta voitiin puhua. Seinät Kantin asuinhuoneessa olivat harmaantuneet pölystä ja tupakansavusta, sillä hän oli aivan välinpitämätön puhtauteen ja järjestykseen nähden. Jopa saattoi hän närkästyäkin, jos vanha Lampe muutteli totuttua epäjärjestystä. Kun kerran Kantin ystävä, sotaneuvos Scheffner, kuunnellessaan Kantin ja Hippelin välistä keskustelua, piirteli sormellaan seinälle jolloin vaalea pohja tuli näkyviin, sanoi Kant: "Rakas ystävä, miksi tahdot hävittää vanhuusarvoja. Eikö tuollainen itsestään muodostunut tapetti ole ostettua paljon parempi?"

Aivan samanlaisen kuvan saa Beethovenista. Hänen elämänjärjestyksensä kuvaillaan seuraavasti: Koko aamupäivän, varhaisimmasta aamusta päivälliseen saakka, kirjoitti hän muistiin mietelmiään, muun osan päivää omisti hän niiden järjestämiseen. Tuskin oli hän nielaissut viimeisen palan, kun hän jo läksi kävelyretkelleen, s.t. hän juoksi pikamarsia pari kertaa kaupungin ympäri. Jos satoi vettä, lunta tai rakeita, jos oli pureva pakkanen tai jos jyrisi ja salamoi, ei siitä välittänyt, hän teki tavanmukaisen kierroksensa ja ehkäpä juuri luonnonvoimien kovimmin raivotessa hänen ihanimmat luomansa ovat syntyneetkin. Hänen huoneissaan vallitsi ääretön epäjärjestys. Kirjoja ja nuotteja makasi joka paikassa, tuossa aamiaisen jäännöksiä, tässä täysiä, tuolla tyhjiä pulloja, kirjoitustelineellä uuden kvartetin pikainen luonnos, yhdessä nurkassa leipää, pianolla paperille töherrettyjä mietelmiä uutta sinfoniaa varten, sen vieressä korehtuurilehtiä, lattialla ystävien ja asiamiesten kirjeet, ikkunan välissä kappale Strachin juustoa ja sen vieressä aito veronalaista salamia. Epäjärjestyksestä huolimatta keskusteli hän alituiseen tosi ciceronisella kaunopuheliaisuudella, kuinka hauskan näköistä hänen luonaan on ja kuinka hän rakastaa järjestystä. Mutta kun hän tunti-, päivä- tai viikkokaupalla sai turhaan etsiä talteen panemiaan esineitä, valitti hän katkerana, että hänelle ei koskaan tehty mieliksi.

Säveltäjänero ei yhdessäkään huoneustossa löytänyt rauhaa. Tuskin oli hän uuteen huoneustoon muuttanut kun häntä jo jokin kohta siinä vaivasi. Kerran hänellä ei ollut enemmän eikä vähemmän kuin neljä huoneustoa yhtaikaa. Kaikessa, mikä ei kuulunut musiikkiin, oli hän saamaton; niinpä oli hänen mahdoton ottaa jotain kätevä pudottamatta tai särkemättä sitä. Voi niitä ihmisparkoja, jotka lainasivat hänelle huonekalujaan, he saivat ne takaisin pilattuina, särkyneinä ja likaisina. Hän ajoi partansa itse ja sen kyllä huomasikin jo kaukaa hänen revitystä naamastaan. Ries väittää, että Beethoven ei koskaan oppinut tanssiessa pysymään tahdissa. Kerran sai Bethoven eräältä kreiviltä, jolle hän oli omistanut sävellyksiään, vastalahjaksi erinomaisen ratsuhevosen, ja tällä hän jonkun aikaa ratsasti. Pian hän kuitenkin kyllästyi ratsastukseen ja unohti hevosen tyystin. Hänen palvelijansa oli niin varma siitä, että herransa ei sitä enää muistaisi, että hän lainasi ihmisille hevosta omaan laskuunsa. Mutta kun hän esitti isännälleen heinälaskun, muisti Beethoven hevosensa ja möi sen.

Tuskin voitanee sattuvammin kuvata vanhanpojan koko olemusta kuin ylläolevilla piirteillä Beethovenin ja Kantin elämästä.

Ja koska molemmat omituisuuksineen saavuttivat nerollisen suuruutensa, on otaksuttavaa, että avioliitto olisi ollut suuruutensa hauta.

"UUTEEN MAAILMAAN"

Kirjoittanut Maisteri Akseli Rauanheimo.

HINTA: Sidottuna $2.00; nidottuna $1.75.

Tilataan osoitteella:

CANADAN UUTISET,
Port Arthur, Ontario.

SATU VÄREISTÄ.

Maa oli vielä autio harmaa kallio, ei yhtään ihmistä asunut siinä, ainoastaan paratiisissa oli kaunista ja Aatami ja Eva asuivat siellä. Silloin tuli kolme ystävällistä enkeliä alas tehdäkseen maan miellyttäväksi tulevalle sukukunnalle, joka tulisi asumaan siellä. He lahjoittivat neitseelliselle maalle värejä, sillä ei mikään ole niin silmiä hivelevä kuin värien vaihtelevaisuus. Ensin tuli Toivon enkeli. Hän otti vihreän seppeleen päästään, heitti sen kauas pois ja katso; kaunis vihreä matto kaunisti koko maan.

— Vihreä, sanoi hän maalle, — vihreä muistuttaa ihmisille, että Toivon enkeli seuraa häntä läpi elämän, seisoo hänen kätkyensä vieressä ja että toivo paremmasta ajasta hänen pimeimpinä elonsa päivinä lohduttaa häntä ja se voi muuttaa kuoleman loistavaksi, lempeäksi enkeliksi, kuvaten taivaan hänen uupuneille katseilleen.

Ja toivon seppele löi syvät juuret, yksinpä pieninkin, vähäisinkin kukkanen koristetaan vihreiöllä lehdillä. Muurivihreä menestyy talvenkylmyydessäkin ja kun kevät huokuu yli maan lämpöisin henkäyksin, nousee vaalea vihreys ylös kaikkialla maassa ja ensimäinen ruohonkorsi sanoo meille:

— Teille on annettu toivo ijankaikkisesta keväästä tuolla puolen haudan.

Toinen enkeli oli Viattomuuden enkeli ja hän istutti valkoisen ruusun.

— Kukin siveän ja puhtaan neitsellisyyden vertauskuvana, sanoi hän — sillä viattomuus on heikon neitsyen voimallisin ase. Mutta sinä saat paljon taistella, sillä käytetään paljon keinoja saadakseen sinut poistetuksi siitä rinnasta, johon sinä olet ottanut asuntosi; voi niitä sydämiä, joista sinä poistut, sillä ei mikään ihmillinen voima maailmassa voi saada sinua sinne takaisin.

Sitten tuli Rakkauden enkeli alas, hengitti rakkauden lämpö[illegible] tä, punaa ruusun valkoisille lehdille ja sanoi:

— Myös sinun asunnoksesi tulee ihmissydän, mitä puhtoisempi ja suurempi se on, sitä tummempi on on sinun henkesi. Samoin kuin Toivon enkeli ohjaa ihmistä kätkyestä hautaan, niin teen minäkin. Minä ohjaan lapsen ensimäisiä heikkoja askeleita, vien morsiamen alttarille, tuen heikontuneita vanhuksia ja itken surun kyyneleitä rakkaiden haudoilla.

Joka ilta, auringon laskeuduttua valaisemaan toisia seutuja, seisoo taivaanrannalla tulikirjaimin piirrettynä:

"Jumalan rakkaus johdatti meidät tänne."

Korkeudessa liiteli ilma sinisessä puvussaan, katsellen rakkain silmäyksin sisarusten kulkua alhaalla maan päällä.

— Täällä ylhäällä, sanoi se, — tahdon olla ja levittää sinisen vaipan tuon noin koristetun maan yli. Tahdon antaa ainoastaan yhdelle ainoalle kukalle luvan loistaa eetterinsinertävällä värillä ja se saa nimen, joka muistuttaa minun värini merkitystä, älä unhoita minua. Jos uskollisuus häviää, katso silloin korkeuksiin, sinä kuolevainen ihminen, sinne, jossa uskollinen Isä asuu, joka ei koskaan hyljää lapsiaan.

Ja aurinko meni mailleen ja tuli pimeä maan päälle. Silloin astui esiin pitkä, yksinäinen nainen. Hän oli puettu pitkään mustaan vaippaan, joka oli yltʼyleensä tähdillä koristettu.

— Minäkin tahtoisin lahjoittaa sinulle erään värin, sinä nuori maa, sanoi hän — Herra ei ole luonut sinun asukkaitasi ainaiseen iloon. He taistelevat ja sotivat tuskalla, jotta voittajat pääsevät sodasta ja se väri, johon he kietovat huolestuneet sydämensä, on musta. Mutta te kuolevaiset antakaa näiden kultaisten tähtien minun vaipallani muistuttaa, että jos kaikki toiset tähdet vaalenevatkin maallisen elämän pimeissä öissä, niin kuitenkin on yksi tähti, joka ei sammu, se on: "uskonto."

Sillä tavoin olivat nuo ystävälliset haltijattaret kaunistaneet maan ja kun paratiisi kadotettiin, ei ihmiskunta löytänyt maata paljaana, autiona kalliona.

Usko, toivo ja rakkaus olivat jo maan päällä valmina ja ohjasivat heitä parempaan elämään.

AASIALAISIA SUURKAPITALISTEJA.

Yleinen harhaluulo on, että jättiläisomaisuuksia löytyy ainoastaan Europassa ja Amerikassa, jotavastoin muka muut maapallon osat, ennenkaikkea Kiina, ovat sellaisista tyhjät. Kuitenkin oli maailman rikkaimpia miehiä Kiinan merkkihenkilö Li-Hug-Tshang, joka kuollessaan 1912 jätti jälkeensä 100 miljoonon punnan omaisuuden. Maailman varakkain nainen on nykyään rouva Tse-Yeh, vuorikaivosten omistajan Mei-Fangin leski. Äskettäin on Kiinasta saapunut tieto, että hänen kaivoksistaan on tavattu suuria volfram- ja radiumpitoisia uranilöytöjä, jotka luonnollisesti tulevat kohottamaan hänen omaisuutensa arvon määräämättömiin. Miljaardin yeniä omistaa japanitar Kiotso. Hän peri rikkautensa isältään, joka oli ne hankkinut vähemmän suorin keinoin; hänen hallussaan oli koko Itä-Aasian riisikauppa. Moniniljonääreja ovat tokiolaiset paronit Yamatse ja Kenibo. Japanin äveriäimpänä miehenä pidetään markisi Hokʼia, onka omaisuus lasketaan kahdeksi miljaardiksi yeniksi. Hänellä on kolmekymmentä autoa, neljäkymmentä huvilinnaa ja kaksi höyrypurtta, jotka ovat aina valmiit viemään hänet huvimatkoille Tyynelle merelle.

Suurin osa Kiinan miljonääreistä asuu upeasti laitetuissa palatseissa Shanghaissa, mutta heitä löytyy myöskin sisämaassa, vieläpä aina Mongolian rajalla, missä he harjoittavat teekauppaa. Kjahtassa asuvat miljonäärit hoitavat Siperian turkiskauppaa.

Intian ruhtinaitten suunnattomista rikkauksista on aina puhuttu. Kuitenkin on siinä suhteessa paljon liioiteltu, riippuen siitä, että hindut yleensä elävät hyvin köyhissä oloissa. Kuitenkaan eivät Intian taloudelliset suhteet ole eurooppalaisia huonommat. Maan rikkain nainen, Bhopalin ruhtinatar, on jalokivikaivosten omistaja. Barodan maharajalla on neljäsataa miljoonaa rupiaa, Sarin ja Baradasan radshoilla ja Mir Alai khanilla 100—300 miljoonaan rupiaa. Myöskin Intian kauppamaailmalla on melkoisia omaisuuksia. Parhaina liikemiehinä pidetään parseja, tulenpalvelijoita, jotka kunnioittavat maallista hyvää yhtä paljon kuin salaperäistä uskontoansa.

Aasian, ehkä koko maailman, varakkain mies on Afganistanin emiiri, jolle teoreettisesti katsoen kuuluu valtakuntansa kaikkien alamaisten omaisuus. Hänelle yksin on maassaan sallittu autolla ajelu, hän järjestää kaikki karavaani-matkueet ja hänelle kuuluu maan toistaiseksi tosin vähäinen kaivosteollisuus. Hän on maanpallon viimeinen yksinvaltias, suurpiirteinen despootti ja, omituista kyllä, ainoa aasialainen ruhtinas, joka ei pelkää portillaan kolkuttelevaa bolshevismia.

Miten on suojeltava itseään ukkosen iskulta.

Jos sattuu ulkona ollessa ukkosilma äkkiä yllättämään, on edelleen vain käveltävä tasaisessa tahdissa. Juokseminen tai paikallaan seisominen lisäävät vaaraa. Vesillä tai mäkilöillä oleskelemista on silloin vältettävä. Yleisesti on tunnettu se varoitus, ettei silloin pidä hakea sateen suojaa puitten alta. Vaarallisimpia ovat tammet, senjälkeen havupuut ja poppelit. Jos on välttämättömästi mentävä sateensuojaan jonkun puun alle, niin on valittava koivu. Se ei erikoisemmin lisää ukkosen iskun vaaraa mutta siitä ei ole miksikään suojaksikaan. Viisainta ja varovaisinta on välttää puitten suojaa. Mutta kokonaan nurinkurista on suojan hakeminen heinäläjäin tai viljakokkosten alta. Pelloilla ollessa ei ole tarjolla muuta neuvoa kuin kestää tilanne maaten tai istuen ojan reunalla, joten mahdollisimman vähän kohoutuu maanpinnalle. Jos ulkona olevan seurueen saavuttaa ukkonen, on neuvokkainta se, että seurueen jäsenet hajaantuvat mahdollisimman etäälle toisistaan, vaikka pelko tällaisissa tapauksissa tahtoo vaikuttaa sen, että silloin kokoonutaankin mahdollisimman lähelle toistaan, niin täytyy antaa viisauden voittaa sittenkin, eikä kokoontua toistensa lähelle.

Kokemuksesta on huomattu, että kaikista sähköiskun kohtaamista kuolee kolmasosa, muut paranevat ja paraneminen tapahtuu useinkin ihmeteltävän lyhyessä ajassa.

SUOMEN VAPAUSSODAN AJOILTA.

Helsingin hallitus asettaa etulinjoille porvarit ja lainkuuliaiset virkamiehet.

Helsingin hallituksen virallinen äänenkannattaja 'Tiedonantoja' julkaisi artikkelin, joka oli muissakin punakaartin lehdissä ja päättyy näin:

"Asettakaamme rintamalle eri joukko-osastoihin pieniin ryhmiin saboteeraavat virkamiehet ja muut tyhjäntoimittajat, jotka nyt katuja mittailevat. Olkoot he ensilinjoilla taistelun käydessä. Siten on edes pieni mahdollisuus saada punakaartin todelliset viholliset ensikädessä vastakkain. Siten voidaan joutilaasta katu yleisöstä päästä, emmekä sittenkään ole tehneet yhtään enempää kuin vihollisemme rintaman toisella puolella.

Emme tarvitse tätä askelta ottaissamme epäillä sen käytännöllisiä vaikeuksia. Ne ovat hyvällä halulla ja rautaisella tarmolla toteutettavissa. Miksi uhraamme tarpeettoman paljon toveriemme kallista verta etulinjoilla. — — —

Johdossa olevat tehkööt nopeasti parhaansa joutilaiden mobilisoimiseksi. Ne etulinjoille pieniin ryhmiin saatettakoon."

Näin katala ehdotus kerrottiin jo Karjalan rintamalla toimeenpannun, vaikka Punakaartin Yleisesikunnan päällikkö Wesley sittemmin selitti, että se oli toimeenpantu vain osaksi.

BANK OF HAMILTON

Lorne ja Cumberland katujen kulmassa
Port Arthur.

Perustettu 1872.

Voimakas ja hyvin varustettu. Menestyvä ja yhäti sama. Lähes viisikymmentä vuotta on se tarjonnut ehdotonta varmuutta rahan sijoittajille.

Pankin varat yli .... $85,000,000.

SÄÄSTÖOSASTO.

Rahoja voidaan sijoittaa ja ottaa ulos milloin tahansa.

SUOMALAINEN TULKKI.

CANADAN UUTISTEN TILAUSHINNAT

TAMMIKUUN 1 P:STÄ 1921

CANADAAN:

Koko Vuosi $3.00
Puoli Vuosi $1.75
Neljännes Vuosi $1.00

YHDYSVALTOIHIN JA SUOMEEN:

Koko Vuosi $3.75
Puoli Vuosi $2.25
Neljännes Vuosi $1.50

Yksityisnumerot 10c kappale.

Yhäti kohonneet paperinhinnat ja painatuskustannukset sekä Tammikuun 1 p:stä voimaan astuvat uudet kallistetut postimaksut sanomalehdille Canadassa ovat pakoittaneet meidät kohottamaan tilaushinnan

TILAUSLIPPU.

CANADAN UUTISTEN TOIMISTO
PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

Myötäseuraa $........ CANADAN UUTISTEN ....

vuosikerran tilauksesta, joka on lähetettävä osoitteella:

Nimi ....

Postikonttori ....

Katu eli Box No. ....

Valtio ....

Mainitkaa onko tilaus uusi eli uudistus.

James Davidson Co. Ltd.

Fort William, Ont.

KARJAN JA KANOJEN RUOKAA. HEINIÄ, VILJAA JA SIEMENIÄ. Ostetaan ja myydään **Marks ja Arthur katujen kulmassa, Fort William, Ont. Puhelin S. 680.**

Lähetettäviin tilauksiin kiinnitetään erikoista huomiota.

Me toimitamme lähetyksiä tonnittain maan kaikkiin osiin lisämaksulla.

Hintatason vaikutus syntyväisyyteen.

Lontoossa ilmestyvä "Economist" julkaisee muutaman lukijansa lähettämän kirjoituksen, jossa kiinnitetään huomiota siihen omituiseen vuorovaikutussuhteeseen, mikä vallitsee viime vuosien korkean hintatason ja poikalapsien syntyväisyysprosentin lisäytymisen välillä. Tunnettu tosiasiahan on, että poikalapsia syntyy hiukan enemmän kuin tyttöjä. Omituista kyllä syntyi sota-aikana poikalapsia suhteellisesti enemmän kuin ennen sotaa. Niinpä Englannissa ja Walesissa syntyi vv. 1911—14 1,000 tyttöä kohden 1,038 poikaa, mutta vv. 1915—19 olivat vastaavat numerot 1,000—1,048. Ihmiset yleensä selittävät ilmiön johtuvan luonnon viisaasta järjestelystä, jonka kautta luonto itse koettaa tasoittaa miehiä suunnattomasti nielleen sodan jälkiä. Mielenkiintoista valoa tämän tähän saakka selittämättömän ilmiön ratkaisemiseksi antaa Englannissa hiljattain ilmestynyt noin puoli vuosisataa käsittävä yleinen tilasto, jossa tehdään selkoa syntyneiden poika- ja tyttölasten lukumäärän silmäänpistävästä suhteesta "Economist'in" julkaisemiin elintasoindekseihin. Tilastossa huomautetaan, että hinnat vaikuttavat siinä määrin väestön fyysillisiin olosuhteisiin, että on helposti käsitettävissä niiden jollakin tavalla vaikuttavan myöskin sukupuolisuhdetta määrääviin tekijöihin, mitkä hyvänsä ne lienevätkin.

Kun säästetään polttopuita.

"Mikä ero on Celsiuksen ja Reamurin lämpömittarin välillä?"

"Celsiuksen mukaan vesi kiehuu 100 asteen kuumuudessa, Reamurin taas 80 asteen kuumuudessa."

"Antakaa minulle Reamur sitten; täytyy säästää, kun polttopuutkin ovat niin kalliita."

Tilatkaa Uutiset

CANADAN UUTISET

suomalainen sanomalehti Canadassa, ilmestyy jokaisena Torstaina.

Kustantaja
The Canada News Publishing Co.
Erick J. Korte, Liikkeenhoitaja.
Lauri Maunu, Toimittaja.

TILAUSHINNAT:

Canadaan: $3.00 koko vuodelta, $1.75 puolelta vuodelta, $1.00 3 kuukaudelta ja 40 senttiä kuukaudelta.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen: $3.75 koko vuodelta ja $2.25 puolelta vuodelta.

ILMOITUSHINNAT:

50 senttiä palstatuumalta kerran julaistuna. Pitempiaikaisille ilmoituksille kohtuullinen alennus. Halutaantieto- ja nimenmuuttoilmoitukset 75 senttiä kerta, $2.00 kolme kertaa. Naimailmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kolme kertaa. Avioliitto- ja kihlaus-ilmoitukset 60c palstatuumalta. Kuolonilmoitukset $2.50, muistovärsyllä $3.00. Syntymäilmoitukset $1.50. Avioeroilmoitukset $2.00.
Pöytäkirjat, tiliselvitykset, keräysluettelot, luento-ilmoitukset y. m. 30 senttiä tuumalta.
Uutisten joukkoon aijotuista ilmoituksista peritään 15 senttiä riviltä.
Pienimmänkin ilmoituksen hinta on 50 sentt. Postissa tulevia ilmoituksia ei hyväksytä velaksi tuntemattomilta.
Poliittiset ilmoitukset $1.00 tuumalta.
Kaikki liikkeelle aijotut kirjeet, tilaukset ja rahat ovat lähetettävät osoitteella:
CANADAN UUTISET,
Port Arthur, Ont., Canada.

Canadan Uutisista lainattaessa on lähde mainittava.
Osoitemuutoksesta tulee ilmoittaa lehden konttoriin sekä vanha että uusi osoite.

CANADAN UUTISET
(The Canada News)
The Finnish Newspaper in Canada.
Published every Thursday by
The Canada News Publishing Co.
Erick J. Korte, Manager.
Lauri Maunu, Editor.
Daily News Bldg., Port Arthur, Ont.

CANADAN UUTISET
is welcomed and read in every Finnish home in the Dominion. It is the only direct advertising medium for those manufacturers and merchants who wish to create and build a profitable and permanent demand for their products and merchandise by the large and ever growing Finnish population residing in Canada. Place your trial advertisement and get results.
Advertising rates 50c per inch.
Political advs. $1.00 per inch.
Advertisements must reach our office Wednesday noon to appear on Thursday's issue.
Subscription price in Canada $3.00 per year, United States and other countries $3.75 per year in advance.

Entered as second class mail matter, Dec. 1, 1915, at the Post Office at Port Arthur, Ontario, Canada.

THE AIM OF THE CANADAN UUTISET.

The help preserve the ideals and sacred traditions of this, our adopted country, the Dominion of Canada: To observe its laws and inspire others to respect and obey them: To strive unceasingly to quicken the public's sense of civic duty: In all ways to aid in making this country greater and better than we found it.

— Kaikille kirjeenvahtajillemme huomautamme, että paikkakunta-uutisia, joiden mukaan lähettäjä ei ole liittänyt nimeään ja täydellistä osoitettaan, ei toimitus voi julkaista. Julkaistavaksi kelpaamattomia käsikirjoituksia ei säilytetä.

Henkilökohtaisten ja muiden riitakirjoitusten lähettämistä lehteen ei ollenkaan suositella, sillä niille ei yleensä löydetä tilaa palstoillamme. Ne voidaan — lähettäjän nimenomaan vaatiessa — julkaista kirjoittajan täydellisellä nimellä varustettuina, maksettuina ilmoituksina, jolloin maksu on $1.00 palstatuumalta.

Alakuloisuuden ylistys.

Kaukana täältä yksinäisen metsäjärven rannalla, niemen nenässä, missä on pienoinen mökki, puoleksi hankien peitossa — siellä tahtoisin minä olla.

*

Minulla olisi pienoinen pirtti, jossa yksin elelisin, kissa kehräisi uunilla, sirkka sirittäisi karsinassa ja surullinen kuu paistaisi lumikenttiä pitkin ja jäähileet ikkunassa kimmeltäisivät — siellä tahtoisin minä olla.

*

En ketään kutsuisi luokseni, jotka minua häiriten menneistä ajoista muistuttaisivat. Vaan olisi minulla ainoana ystävänä vaskikielinen kantele, jota uunin pankolla pehmoisessa lämpimässä soittelisin ja katselisin, kuinka kuutamon kuva siirtyy siltapalkista toiseen.

*

Ja mitä minä soittelisin? Minä virittäisin vaskeni kielet yksinäisyyden alakuloisuutta ylistämään ja minä hyräilisin haikean mielen sanatonta surua. En raivoisi, en itkisi enkä rintaani repisi — vaan antaisin [illegible] hellytellen tyynnyttää mainingit menneistä myrskyistä.

*

Ja kun olisin soittanut säveleni loppuun, niin ripustaisin seinälle soiton ja katselisin synkkänä seisovaa kuusikkoa ja haalean kylmiä hattaroita ja lumen kimmellystä katoilla. Ja rauha olisi rintani täyttänyt ja sieluni sulanut haikean hiljaiseen riemuun.

Juhani Aho.

Kauhunkuvia Venäjän nälkäseuduilta.

Neuvosto-Venäjän kansanvalistuskomisari Lunatsharski on Moskovassa ilmestyvässä 'Pravdassa' antanut seuraavia tietoja lapsien asemasta kadon kohtaamilla seuduilla Venäjällä.

Saratovissa asuu Volgan rannoilla venheiden alla ja yleensä jonkinlaista suojaa tarjoavissa paikoissa aivan uusi väestö, jonka lukumäärä alituisesti kasvaa; siellä on useita tuhansia turvattomia lapsia. Ei kukaan heistä huolehdi, ei kukaan ravitse heitä. He elättävät itseään kerjäten, ruumistaan myyden ja varastaen. Heitä voi katsella vain epätoivoisin silmäyksin, sillä heistä on mahdotonta huolehtia. Lastenkoteihin otetaan joka päivä yli 30 lasta, mutta siitä huolimatta on heidän lukumääränsä lisäytynyt. Muuten ovat lastenkodit kurjassa kunnossa, sillä niitä ei ole pitkiin aikoihin korjattu ja niiden laajentaminen on varojen puutteen vuoksi mahdotonta. Mitä meidän olisi tehtävä? Lastenkodit ovat suunnattomasti vähentyneet ja lapsia tuodaan loppumattomiin. Näin kerrotaan asiain tilasta Saratovin kaupungissa, mutta maaseudulla asianomaiset huitelevat vain käsiään, voimatta tehdä mitään lasten hyväksi.

Samaran kansanvalistusosaston johtaja on ilmoittanut että lapsia jätetään joukottain kaikkien neuvostovirastojen ovien edustalle. Sitäpaitsi tuo milisi heitä kaikkialta, vain 50 lasta joka päivä. He tekeytyvät venäjänkiel. taitamattomiksi tai eivät ilmoita vanhempiensa nimiä — isä ja äiti ovat kieltäneet ilmoittamasta.

Niin joutuvat lapset meidän lastenkoteihimme, joissa ei milloinkaan ole annettu riittävästi ravintoa — jatkaa Lunatsharski. Nyt on ruoka-annoksia alituisesti vähennetty, ne ovat saatetut niin pieniksi, että lapsia uhkaa lastenkodeissa varma nälkäkuolema. Kuolevaisuus lasten keskuudessa on kauhistuttavan suuri. Lasten korjaaminen kadulta lastenkoteihin merkitseekin itse asiassa ainoastaan sitä, että tahdotaan estää heitä kuolemasta kaikkien nähden.

Ja tällainen on lapsien asema kaikkialla. Kerrotaan usein tapahtuvan, että nälkää näkevät vanhemmat hukuttavat pienet lapsensa Volgaan, ei julmuudesta, vaan sen vuoksi, ettei heidän tarvitsisi nähdä lapsiensa pitkällistä ja tuskallista kuolemaa.

Hyljättyjen lasten lukumäärää nälkäseuduilla on vaikea määritellä. Samaran kuvernementissa oli huhtikuussa 15,000 turvatonta lasta, mutta nykyjään on heidän lukumääränsä kasvanut 30,000 ja aivan pian on se kohonnut 60,000, jota jo nykyjään voidaan pitää heidän todellisena lukumääränänsä.

Voidaan arviolta sanoa, että turvattomien lasten luku nälkäkuvernementeissä nousee nykyjään ainakin 300,000. Valtion ensimmäisenä velvollisuutena pitäisikin olla lähettää heti nälkäkuvernementteihin 150,000 puutaa viljaa ainoastaan lapsia varten.

Kadon kohtaamissa kuvernementeissa lasketaan kaikkiaan olevan 6½ miljoonaa lasta, mikä on vain viidesosa koko niiden väestöstä.

Uskonnolliset vainot Venäjällä.

Venäjällä, kuten keskiajalla Euroopassa, on viime aikoina osoittautunut todeksi se kertomus että uskonnollisia liikkeitä ei vainolla tukahduteta, vaan saavat ne vainojen kautta erikoista elinvoimaa. Vainojensa kautta on Neuvosto-Venäjä siten saanut uskonnosta kiihkoisan vihollisen.

Moskovassa ilmestyvässä Pravdassa eräs G. Gerev toukok. 15 p:nä esittää keinoja kirkon kasvavan vaikutusvallan torjumiseksi. Hän toteaa, että vaikutusvaltaisessa asemassakin olevien kommunistien keskuudessa löytyy sellaisia, jotka ottavat osaa uskonnollisiin menoihin, antavat pappien vihkiä itsensä avioliittoon, ristiä lapsensa j.n.e. Gerevin mielestä ei Neuvostovalta tosin saisi kieltää ihmisiä kääntymästä pappien, noiden "kansan sokaisijoiden" puoleen, mutta kommunistisen puolueen pitäisi ryhtyä harjoittamaan laajakantoista propagandaa uskontoa vastaan. Kommunisti, joka uskoo yliluonnolliseen olentoon tai ottaa osaa uskonnollisiin menoihin ei tunne kommunistien ohjelmaa, tai on hän luopio. Gerevin mielestä tällainen henkilö on tyystin sopimaton saamaan minkäänl. vaikutusvaltaista paikkaa. Puolueen keskushallinto ei ole vielä antanut ohjeita siitä, mitenkä tällaisiin sairaloisiin ilmiöihin on suhtauduttava ja kommunistien keskuudessa vallitsee sentähden epävarmuutta tässä suhteessa. Gerevin mielestä ei tosin vielä voi vaatia, että työmiehen liittyessään kommunistipuolueeseen täytyisi olla uskonnon kieltäjä, mutta puolueen toimihenkilöiltä on ehdottomasti vaadittava että he eivät saa kannattaa mitään uskontoa. Hänen mielestään ei uskonto työväestön piireissä ole kovin syvälle juurtunut. Sitävastoin on asianlaita talonpoikiin nähden toisin. Talonpoikien keskuudessa tulee valtion ryhtyä harjoittamaan erittäin tarmokasta valistustyötä, jonka tulee keskittyä uskonnon vastustamiseen ja luonnontieteiden alkeiden opetukseen.

Erittäin tärkeänä piti Gerev sitä seikkaa, että puolueen toimihenkilöt eivät saa ottaa osaa uskonnollisiin menoihin ja juhliin. Sillä täten he saattavat puolueen väärän epäluulon alaiseksi ikään kuin se kannattaisi uskontoa.

Sellainen kommunisti, joka täten vahingoittaa puoluettansa, on rangaistava. Hänet on Gerevin mielipiteen mukaan eroitettava joksikin aikaa puolueesta tai eroitettava virastaan. Mikäli mahdollista on hänet pantava erikoiseen puoluekouluun oppimaan oikeata kommunismia. Puoluekokouksissa on uskontokysymys perinpohjin selvitettävä marxilais-tieteellisellä perustalla.

Täten bolshevismi järjestelmällisesti ottaa tehtäväkseen uskonnon vainoamisen. Mutta se mikä versoo ihmisten sieluissa, ei joudu heidän jalkainsa poljettavaksi, vaan elää omaa sisäistä elämänsä, jossa eivät bolshevismin siemenet idä.

Poimintoja täältä ja muualta.

Amerikan Länsi-Virginian valtion Mingo-kauntissa on viime aikoina käyty katkeraa taistelua työn ja pääoman, s. o. hiilenkaivajain ja kaivostenomistajain välillä. Aiheena erimielisyyksiin on ollut kaivosmiesten yritykset järjestäytyä pehmeänhiilen kaivajain liittoon (United Mine Workers of America) ja kaivostenomistajain ponnistelut sen ehkäisemiseksi. Seudulla on sattunut useita vakavia levottomuuksia, mitkä nyt viimeksi ovat johtaneet tuhoisiin kahakoihin asestettujen kaivantotomiesten ja valtion ja liittohallituksen järjestyksenvalvojain välillä.

Länsi-Virginian rauhattomuustilanteesta ei sanomalehdistölle yleensä ole annettu mitään tyhjentäviä ja luotettavia tietoja, joten teollisuusrettelön varsinaisesta alkusyystä on vaikea mennä ehdottoman varmasti päättämään. Senaatin puolesta valittiin äskettäin erikoinen komitea, joka toimitti asiassa tutkimuksia senaattori Kenyonin johdolla. Niitä ei vielä ole saatu loppuunsuoritetuksi, mutta jonkunverran valaisevia seikkoja on niiden avulla saatu ilmi. Rettelöiden yhtenä aiheena pidetään kaivantoyhtiöiden palkkaamien salapoliisien häikäilemätöntä toimintaa, millä on erittäin ärsyttävä vaikutus vapaudestaan arkoihin vuoristolaisiin, jotka suurimmaksi osaksi ovat amerikalaisia. Kun kaivantomiesten järjestymisaate [illegible] heille esitettiin tuli heistä sen innokkaimpia ja sitkeimpiä kannattajia. Kaivostenomistajain ryhdyttyä vastatoimenpiteisiin, alettiin kummallakin puolella harjoittaa väkivaltaista menettelyä ja niin lopulta jouduttiin ilmisotaan.

Mingo-kauntin alueella tapahtui samanlaisia rettelöitä jo viime kesänä. Paikalle pyydettiin liittohallituksen sotaväkeä, jota kuitenkaan ei lähetetty. Nyt on valtion kuvernööri taasen tehnyt saman anomuksen ja tällä kerralla menestyksellä. Yleisen tilanteen nähtiin nimittäin käyneen siksi uhkaavaksi, että valtion omat järjestysmiehet eivät pystyneet sitä hallitsemaan. Viimeisten tietojen mukaan on paikkakunnalla, liittohallituksen joukkojen saavuttua, vallinnut täydellinen hiljaisuus ja toivotaan enempien levottomuuksien jo menneen ohi. Senaatin tutkijakomitean alotteella rauhattomuuksien syiden selvittämiseksi uskotaan olevan laajakantoisen merkityksen lopullisen sovinnon aikaansaamisessa.

* * *

Bolsheviki-Venäjän kanssa suhteisiin ryhtyneet pikkuvaltiot ovat viime aikoina tulleet havaitsemaan olevansa tekemisissä sellaisen petkuttaja-yhtymän kanssa, joka ei pane juuri mitään arvoa antamilleen lupauksille ja takeille. Suomi on sitä kokenut aina Tarton rauhansopimuksen allekirjoittamisesta lähtien ja kouraantuntuvia muistutuksia siitä sattuu vieläkin vähän väliä. Hillittömät bolshevikijoukot pistäytyivät tuhkatiheään itärajalta Suomen puolella ryöstöretkillä vieden maanviljelijöiltä elintarpeita, karjaa y. m. ja toisinaan ottavat vangikseen rauhallista väestöäkin.

Viron ja Neuvosto-Venäjän rauha on tähän saakka ulkopuolisesti katsellen jatkunut suuremmitta kommelluksitta, mutta nyttemmin tulee sieltäkin tieto, joka osoittaa bolshevikien monin tavoin jättäneen täyttämättä Tarton rauhansopimuksen määräyksiä. Viron edustaja Moskovassa on heinäkuun 30 p:nä jättänyt neuvostohallitukselle laajan nootin, jossa huomautetaan useista laiminlyönneistä. Pääasiallisesti siinä mainitaan bolshevikien ryöstäneen suuren määrän Viron omaisuutta ja palauttaneen siitä tähän mennessä ainoastaan noin 1-5 ja 4-5 pidettävän yhä Venäjällä. Erikoisesti huomautetaan tämän yhteydessä Tarton Yliopiston omaisuuden palauttamisesta. Edelleen huomautetaan nootissa, ettei Venäjän hallitus ole täyttänyt sitoumuksiaan sotavankien ja sodan aikana vangittujen siviilihenkilöiden kotiinpalauttamisesta, kun sen sijaan Virin hallitus on vastaavat velvollisuutensa täyttänyt. Neuvostohallitus on lisäksi tehnyt vaikeuksia Viron Moskovassa olevalle lähetystölle estäen sen lennätinlinjan käyttämistä, joka sille on varattu. Lisäksi neuvostohallitus sallii virolaisten kommunistien harjoittaa Viroa kohtaan vihamielistä toimintaa Pietarissa j.n.e. Lopuksi lausutaan nootissa, että Viron hallitus näkee kaikissa näissä tapauksissa rauhansopimuksissa oleellisimpain määräysten rikkomista.

Samana päivänä jätti myöskin Latvian edustaja neuvostohallitukselle nootin, jossa huomautetaan Venäjän laiminlyönneistä Latvian ja Venäjän välisen rauhansopimuksen määräysten täyttämisessä.

Lukuunottaen ne lukemattomat nootit, joilla Suomen hallituksen on täytynyt neuvostohallitusta muistuttaa milloin mistäkin rauhansopimuksen rikkomuksesta ja nyt viimeksi julkisuuteen saatetut Viron ja Latvian nootit, tulee tahtomattaankin päättäneeksi, että Venäjän bolshevikivalta ei milloinkaan ole pitänytkään mainittujen maiden kanssa tekemiään rauhansopimuksia minkään arvoisina ja sitä itseä velvoittavina. Se saanee luonnollisen selvityksensä taasen siitä yleiseksi tulleesta vakaumuksesta, että Neuvosto-Venäjä ei kansainvälisessä merkityksessä ole valtio. Nähtävästi ovat juutalaisjohtajat itse omaksuneet tämän näkökannan jo paljoa aikaisemmin [illegible]

Päivän polttavana kysymyksenä on Suomessa vieläkin maan huono taloudellinen asema. Talouspolitiikot, pienemmistä suurempaan, aina Suomen Pankin johtajaan asti ovat äskettäin antaneet nykyistä taloudellista tilannetta käsittelev. lausuntoja ja niistä ei juuri mikään ole erittäin valoisa. Jonkun aikaa sitten julkaisi tullihallitus tilaston osoittaen Suomen velkaantuneen vuoden ensimäisen puoliskon aikana lähes viidellä miljoonalla markalla päivittäin. Sanottuna aikana on ulkomailta tuotu Suomeen viljaa 306 miljoonan markan arvosta ja muita kulutustavaroita noin 1,300 miljoonan markan arvosta. Samana aikana on Suomesta viety tavaroita ulkomaille yhteensä noin 715 miljoonan markan arvosta. Tuonti on siis mainittuna kuuden kuukauden aikana ollut noin 820 miljoonaa markkaa vientiä suurempi. Joka päivän osalle jaettuna tekee se lähes viisi miljoonaa markkaa.

Numerot ovat pelottavan suuria ja niiden vaikutus on huolestuttavalla tavalla tullut näkyviin. Rahan arvo ulkomailla on jatkuvasti huonontunut ja huonontumista jatkuneekin toistaiseksi. Elintarvekaupan vapauttamisesta ja valuuttasäännöstelyn lopettamisesta ei ole saatu toivottuja tuloksia. Vientikauppa on nykyhetkellä yleensä hiljaista lukuunottamatta puutavaraliikennettä, jonka ilmoitetaan viime viikkoina paljon vilkastuneen.

Yleisenä keinona markan arvon kohottamiseen on monella taholla suositeltu suurempaa säästäväisyyttä ja tuonnin rajoittamista mahdollisimman pieneen. Epäilemättä siinä onkin paljon pienentämisen varaa, sillä yllämainittuun 1,300 miljoonan summan sisältynee runsaasti sellaisiakin tarvikkeita, jotka suuremmitta hankaluuksitta voitaisi jättää tuontilistasta pois.

* * *

Canadian Pacific rautatien presidentti E. W. Beatty vieraili muiden yhtiön virkailijoiden kanssa viime viikolla kaksoiskaupungissa matkallaan Montrealista lännelle. Sanomalehtien edustajille antoi hän Fort Williamissa pysähtyessään muutamia mielenkiintoisia tietoja Canadassa nykyään vallitsevasta liike- ja työtilanteesta.

Vaikkakin liikealalla vielä on hiljaista, lausui Mr. Beatty, varsinkin Itä-Canadassa, on hyvin luultavaa, että syyskuukausien aikana tapahtuu parannus, mikä suureksi osaksi johtuu lännellä tulleen erinomaisen sadon aiheuttamasta lisääntyneestä ostovoimasta. Yleinen liike-elämä ei voi vilkastua muuten kuin asteettain ja ennen ensi kevättä ei voida odottaa päästävän normalisiin oloihin. Työttömyyttä on muutamilla seuduilla suurissa määrin, mutta syyskuukausien aikana se tuskin tulee lisääntymään. Talvi saattaa siinä suhteessa muodostua vaikeaksi, mutta sen varalta on ajoissa ryhdytty toimenpiteisiin, koettamalla, mikäli mahdollista, lieventää sitä töiden käyntiinpanolla.

Tilanteessa ei ole mitään, joka antaisi aihetta pessimistisyyteen. Edessä olevat kysymykset ovat tunnetut ja siis ratkaistavissa. Ankaralla taloudellisella ajalla, josta nyt olemme päässeet läpi, on ollut etunsakin. Canada on perustuksiltaan terveellä pohjalla. Mitään suoranaista hätää, jota muissa maissa näinä vuosina on koettu, ei täällä ole ollut. Nykyhetkellä on meillä kaksi tärkeätä asiaa, jotka eivät siedä viivytystä. Ne ovat sopivien uutisasukkaiden saanti mahdollisimman suuressa määrin ja pääoman kiinnittäminen canadalaisiin yrityksiin.

Hallituksen talouspolitiikka olisi vielä tarkistamisen arvoinen. Toivottavaa on myöskin, että ne varat, jotka tarvitaan erinäisten laitosten ylläpitoon ja sitoumusten suorittamiseen, saataisiin yksityistä veronmaksajaa vähimmin rasittavilla toimenpiteillä. Verojen alentaminen täällä, samoin kuin Yhdysvalloissakin olisi suuresti suotavaa, sillä sen kautta vapautuisi enemmän varoja teollisuuden ja kaupan [illegible] ilman pääomamme eivät [illegible] mään, mutta mitä vähemmän ulkomaista rahaa käytetään, sen parempi maalle.

Rautateiden rahdeista ilmoitti Mr. Beatty, että niiden alentaminen käy tarpeelliseksi niin pian kuin rautatieyhtiöitt. rahallinen asema sen sallii, mikä aika ei Mr. Beattyn käsityksen mukaan enää voi olla kovin kaukana.

L. J. M.

Isät kotona.

Kirj. Vilho Reima.

(Jatkoa viime n:roon.)

Vielä toinen asia. Oletteko koskaan kuullut puhuttavan lastenpojista? Ette suinkaan. Lastenlikoista ja lastenpiioista vain. Kun varsinkin vieraan lasta men nään hoitamaan, niin siihen kelpaa vain tyttö. Kotona ehkä vielä joskus pojat niin vähäarvoista työtä harjoittavat. Miksi tämä työ ei sopisi pojille yhtä hyvin kuin tytöillekin?

Kun usein kodinpäivillä myöskin pidämme kokouksia ja esitelmiä lapsille ja puhumme heille neljännestä käskystä, niin lapset vakuuttavat osaavansa, kun lukea lörpöttelevät sen. Minä vakuutan, ettei se vielä ole osaamista, vaan että se on osattava elämässä, työssä ja toimessa. Kehitämme sitten asiata kodin piiriin, ja tytöt huomaavat, että varsinkin äitiä olisi autettava. He pesevät, lakaisevat j.n.e. Mutta olen surukseni huomannut, että nykyajan tytöiltäkin jo melkein kiskomalla pitää saada vastaus, että he hoitavat myöskin pikkusiskoja ja veikkoja kotona, vaikka he sitä tekevätkin. Mutta ajan henki on jo heihinkin tarttunut, niin ettei sovi julkisesti sitä niin tunnustella. Minä kyselen pojilta neljännen käskyn täyttämisestä kodissa. He hakkaavat puita, kantavat vettä, jopa joku lakaisee lattiaakin ja pesee astioita, vaikka hän saattaakin silloin muitten poikien silmistä saada kysymyksen: Aiotko sinäkin pyrkiä miesten joukkoon? Siellä on sellaisiakin, jotka kiltisti hoitavat pikku siskojaan, mutta sitä ei sovi tunnustaa. Kysyin äsken Viipurin etukaupungissa eräältä noin 8-vuotiaalta miehenalulta: "No, eikö pojan sovi hoitaa pikku-veikkoa?" Hän pani varmuuden vuoksi kädet housuntaskuun, nosti hartioitaan ja tokasi: "Ei se miehelle passaa." Siinä sen kuulitte: ei passaa miehelle. Kukahan oli sellaiset ajatukset pojan päähän pannut? Useimmissa tapauksissa isä. Ehkei sanoillaan, mutta esimerkki on enemmän kuin sanat. Eikä äitikään ollut jaksanut toista käsitystä voimakkaasti iskeä poikansa mieleen. Näin se käypi. Pojat eivät totu eivätkä kehity kodin asioihin, kasvatustehtäviin. Jospa tottuisivat ja kehittyisivät, niin tapa menisi oikein veriin, se tulisi toiseksi luonnoksi, ja olisi paljon helpompi maailmalla myöskin elää ja mennä eteenpäin.

Isät ja äidit, iskekäämme lähtemättömästi poikiemme mieliin: kaikki rehellinen ja kunniallinen työ sopii yhtä hyvin pojalle kuin tytöllekin.

Eivät ainoastaan pojat, vaan jo tytötkin irtautuvat kodista ja sen velvollisuuksista.

Vaikkapa tässä ehkä tuleekin vähän sivulle hypättyä, niin en malta olla käyttämättä tilaisuutta hyväkseni puhuakseni eräästä sydäntäni lähellä olevasta asiasta. Monet meistä ovat joutuneet tekemisiin oppikoulutyttöjen kanssa. Pyydäpä heitä lakaisemaan:

Nykyinen kurssimme rahalähetyksille SUOMEEN

Postin kautta ja sähköteitse on

Smk. 66:00

Dollarilta.

Myös myömme pankki-osoituksia (shekkejä) markoissa yllämainit. kurssin jälkeen ja erikoisia, kolmen prosentin korkoa vetäviä matkustajien shekkejä dollareissa, jotka Suomessa lunastetaan siellä voimassa-olevan dollarin kurssin jälkeen.

Lähetyskulut rahalähetyksille postin kautta on 15c. summille alle $20,00; sitä suuremmilta summilta mitään kuluja ei peritä.

Lähetyskulut sähköteitse on $3.56 kaikilta summilta.

Kaikki lähetykset osoitetaan postin kautta, jos sähkösanomalähetystä ei erikoisesti pyydetä.

Osoittakaa lähetyksenne vastaanottajan ja lähettäjän osoitteella varustettuna osoitteella:

Foreign Department
First National Bank
HANCOCK :: MICH.
—Perustettu v. 1874.—
Varat yli.........$3,000,000.00

Kirjoittakaa suomeksi; meillä on kuusi suomalaista liikkeessämme.

RAHAA

Suomeen

lähettäessänne ottakaa huomioon, että allekirjoittaneella on joka päivä tiedossa Suomen rahan todellinen arvo ja voi niinollen maksaa aina päivän korkeimman kurssin rahalähetyksistä.

KURSSI ON TÄNÄÄN

58.00

SUOMEN MARKKAA CANADAN DOLLARISTA.

Kaikki lähetykset osoitetaan postin kautta, jos sähkösanomalähetystä ei erikoisesti vaadita. Sähkötysmaksu on $4.30. Lähetyskulut rahalähetyksille on 40c summille $40.00 asti, 50c summille $50.00 asti, 75c. summille $100.00 asti. Jokaiselta seuraavalta sadalta 25c.

Tiedustelkaa erikoiskurssia isoille lähetyksille.

Lähettäessänne rahoja tulee vastaanottajan ja lähettäjän nimet ja osoitteet kirjoittaa hyvin tarkasti.

Erick J. Korte,

PORT ARTHUR, ONT., CANADA

En jouda, kouluun on kiire. Luonnollisesti. Koulusta tultua olisi pestävä astiat: En mitenkään kerkiä, on niin paljon ruotsinläksyä. Illalla olisi nukutettava pikku siskoa: Minun täytyy mennä konventtiin. Huomenna olisi silitett. vähän pyykkiä: En kerkiä mitenkään, se saksan opettajatar antaa kaiken maailman läksyt. Iltasella olisi käytävä isän asialla: Minua niin nukuttaa, kun konventti kesti niin myöhään. Seuraavana iltana on erään toverin nimipäivät, ja koko talo on puuhassa, ennenkuin neiti on valmis sinne menemään. Ja näin se jatkuu ja tyttäret vapautuvat heikkojen äitiensä käsissä kokonaan kodin tehtävistä. Jopa se menee niin pitkälle, että väsynyt työläis- tai pikkukodin äiti kantaa hermostuneelle koulutytölle kahvit aamulla sänkyyn, passaa ja palvelee häntä minkä enemmän ennättää, siinä toivossa, että kyllä tytär sitten virkaan tultuaan maksaa äitiraukan vaivat. Voi, mikä ääretön erehdys, ja myöhemmin mikä sydämen kipu ja tuska!

Meidän koulumme ovat monessa suhteessa liian vanhoillisia. Me panemme lapsemme lukemaan vain määrätyitä raskaita kursseja, jotta hän saisi valkolakin päähänsä ja määrätyt opinasteet suoritettua, ja suurimmalta osalta niistä ei ole virkaan eikä elämiseen mitään hyötyä. Päinvastoin ne usein väsyttävät ja tappavat nuoremman kokonaan. Ja tytöt me panemme usein luonnottomaan kilpailuun poikien kanssa muka tasa-arvoisuuden nimessä. Minä pelkään sitä tasa-arvoisuutta kovasti, sillä olen nähnyt siitä sangen paljon surullisia tuloksia. Mutta ennen kaikkea koulu ja oppiminen vieroittaa tytöt kodin askareista ja tehtävistä. Koulu ei tosin suoraan opeta niitä halveksimaan, myönnettäköön se kernaasti, mutta ajan henki menee heikkoihin koteihin ja tekee tuhojansa. Katsele sitten meidän kulttuurinaisiamme ja äitejämme kodissa ja kasvatustyössä! Lapset ovat kuormana ja ristinä, kodin tehtävät ovat liian pieniä kulttuuri-ihmiselle j.n.e. Ja milloin he olisivat niihin tottuneetkaan. Sanottakoon minua tyhmäksi ja sivistyksen viholliseksi, minä otan kernaasti ne nimitykset vastaan, mutta näin surullisesti ovat asiat, siitä ei päästä yli eikä ympäri.

Tai menkäämme työläispiireihin. Tehtaantytöillä on kerta kaikkiaan se käsitys, että kun minä teen tehtaantyössä tai muussa päivätyössä sen 8 tuntia, niin sitten minun päivätyöni on suoritettu. Katsellaanpa vain heidän kotiintuloaan ja kuunnellaan niitä puheita, mitä äiti saa kuulla, jos vielä nim. äidin kanssa asumaan sovitaan. Eikö ruoka ole vielä valmis! Se on kummallista, miten sinä aina viivyttelet sen kanssa. Oletko laittanut minun hameeni helmat? Oletko puhdistanut minun palttoni? J.n.e. Ei puhettakaan palvelevaisuudesta ja äidin auttamisesta. On niin kiire kujalle miesten perässä juoksemaan, torpalle tanssimaan, kahvilaan, eläviinkuviin. Ja voi kauhistusta, millainen kodin hoitaja tällaisesta sitten tulee! Mihinkään ei ole totuttu, ei mitään opittu. Siksi kaikenlaisilla luonnottomilla keinoilla ja pimeyden töillä koetetaan päästä lapsista ja kodin velvollisuuksista.

Tietysti on paljon poikkeuksia, mutta tällainen henki on aivan yleinen kodeissamme. Me olemme päästäneet pojat irti kodin velvollisuuksista ja siis kodistakin, ja nyt me päästämme täydelleen tyttäretkin irti samoista asioista. Millainen on sitten tuleva koti tässä maassa.

Kuulkaahan, äidit ja isät! Istukaamme takaisin hallitusistuimillemme, ottakaamme ohjakset käsiimme, älkäämmekä vain syyttäkö ajan henkeä. Koettakaamme kiinnittää pojat ja tytöt kotiin ja tehkäämme pikkuvelvollisuudet siellä heille rakkaiksi, tärkeiksi ja mieluisiksi. Silloin me itsekin saamme iloa siitä ja lapsemme suurta siunausta.

Kun kasvattajat laskevat jo pienet poikasensa irtautumaan kodista ja sen velvollisuuksista, niin ei ihme ole ihmettelemistäkään jos nuoret miehemme ovat suurelta osalta kokonaan irti kodista eikä heillä ole paljon aavistustakaan kodin tehtävistä ja velvollisuuksista. Minä en nyt paljon sanojani tuhlaakaan noille leveillähkeisille etukauppoin ja tehdasseutujen katu-, kahvila- ja elävienkuvien sankareille. Heihin nähden tuntuu kaikki ihmisapu turhalta.

Mutta meillä on sekä alhaalla että ylhäällä paljon vielä n. s. kunnon nuoriamiehiä, sangen siivoja, kilttejä ja kotona pysyviä. Katsellaanpa heitä kotona! Muutamia poikkeuksia lukuunottamatta he venyttelevät, lorvailevat, tupakoivat, lukevat romaania, nukkuvat ainakin sunnuntaiaamuisin pitkään. Kodissa ei ole aina edes palvelijaakaan. Äiti raukka ahertaa aamusta asti varhain. Heidän päähänsä ei pälkähdäkään, että autettaanpas tuota äiti-riepua, haetaan puut, vedet, laitetaan tilat kuntoon, pestään astiat j.n.e. Eivät he ole sellaiseen tottuneet. Vieläpä saattavat kutsua tovereita luokseen, ja äiti saa kaiken muun kiireen lisäksi heitäkin kahvittaa. Kyläissä ja nuorille neitosille he saattavat olla hyvinkin kohteliaita ja ritarillisen avuliaita, mutta kun oikein hienosti ja ritarillisesti tarvitsisi äitiä kohdella, niin sitä taitoa heiltä usein puuttuu. Niin, missä ovat äitien apulaiset, nuoret miehet? Missä todelliset ritarit? Te vastaatte: Niin, me emme ole tottuneet sellaiseen. Ja siinä te olette oikeassa. Isät ja äidit ovat siihen etupäässä syypäät. Kuinka monessa kodissa poikia palvellaankaan! Minkälaisiksi tyranneiksi ja komentajiksi he saattavatkaan kasvaa! Monesti, myöhään kyllä, kasvattajat huomaa erehdyksensä, moittivat nuorisoa, vaativatkin heiltä, mutta vaikeata ja usein tuloksetonta se on silloin, sillä nuorena on vitsa väännettävä. Parempiosaisissa kodeissa annetaan palvelijain liiaksi passata poikia. Mainitsen vain sellaisen kuluneen esimerkin kuin kengänkiilloittaminen. Useimmissa tapauksissa se on poikien ja nuorten miesten itsensä tehtävä ja paljon muuta sen lisäksi.

En malta tässä olla kertomatta pikkuista juttua, mikä äsken sattui K:n kaupungin kodinpäivillä ollessani. Meidät oli kutsuttu kaupungin huomattavimman liikemiehen kotiin. Vieraita tervehtimään saapui 6—7 vuotias poika, joka oli kauttaaltaan kengänmusteessa kuin murjaani. Isäntä nauruhtelee ja sanoo: "Minä olen kyllä opettajan kanssa samaa mieltä siitä kengänkiilloituksesta, josta eilen illalla puhuitte, ja päätin kokeilla tänä aamuna pojan kanssa. Tuossa nyt ovat tulokset. Siinä menee aikaa palvelijalta, ennenkuin tuo poika on nyt puhdas."

Niinpä niinkin. Tässä se juuri on se paha paikka, johon on vakava huomio kiinnitettävä. Lasten työ alussa monin kohdin tuottaa kasvattajalle lisätyötä, ja siksi me itse sen niin mielellämme teemme. Mutta milloin sitten lapsi oppii Se on myöskin tarkasti mielessä pidettävä, puhumattakaan siitä, että hän työn kautta varjeltuu pahasta ja velvollisuudet tulevat hänelle mieluisiksi ja rakkaiksi.— Lakkaamatta kuulee äitien ja isien tuskivan lapsilleen: Menehän tiehesi siitä, kyllä minä sen laitan. Tai hemmoittelevien äitiparkojen: Älä, lapsi, kulta nyt itseäsi väsytä, kyllähän äiti sen tekee. Ja vielä täysiikäisille pojille ja tyttärille saattaa epäviisaasti tekevä äiti haastella: Mene nyt, poikaseni, lukemaan tai tovereisi kanssa, kyllähän minä nyt vielä jaksan tässä tämän tehdä.

(Jatk.)

Huomioita ja mietelmiä.

Isä ja poika kuninkaana samalla aikaa. Sellainen harvinaisuus on yksi nykyajan maailman ihmeitä, että isä ja poika rinnatusten hallitsevat täysin itsenäisiä valtakuntia täysillä kuninkaan oikeuksilla.

Missä? lukija kysynee. Kutka? Vastannee päätään moni paljokin yleismaailmallista valtiotilannetta tunteva "aikaansa seuraaja."

Entisillä sivistysmailla Syyriassa, Arapiassa ja Mesopotamiassa asustaa arapialaiset niminen kansa, joka oli itämaisen sivistyksen kukkuloilla jo silloin, kun nykyiset Europan sivistyskansat kulkivat eläinten nahkoissa ja elivät luolaihmisen vaatimatonta elämää. Nyttemmin osa arapialaisista muodostaa Kaspian merestä etelään ulottuvilla alueilla Hedjas-nimisen valtakunnan, jonka kuninkaana hallitsee korkeaotsainen, harmaapartainen, kookas ja viisas Hussein niminen arapialainen. Hänen kolmas poikansa, Emiri Feisul, ilmeinen isänsä kuva, nuorena, voimakkaana, laajanäköisenä, isänsä viisaudet omaneena ja kansalaistensa suosimana, on juuri valittavana Irak nimisen arapialaisen valtakunnan kuninkaaksi. Pääkaupunkina hänellä tulee olemaan Bagdad, jokaiselle Raamatun historiaa ja maantiedettä tutkineelle tunnettu entisajan loistokaupunki.

Kuninkaan vaalit Irak valtakunnassa vielä eivät tätä kirjoittaessa ole päättyneet, mutta vaalien tulokset ovat varmat, niin että Emiri Feisulia voidaan tarvehtia Irakin uutena kuninkaana.

Näitä asioita tuntevien taholla pidetään varmana, että Hedjas'in kuninkaan, Hussein kuoltua häneen kuningaspoikansa Feisul tullaan nimittämään myös Hedjasin kuninkaaksi, joten arapialainen kansa joutuu yhden hallitsijan vallittavaksi.

* * *

Ihannevaltion asukkaat nälkäkuolemassa. Viime päivien hirvittävin uutistieto tulee Venäjältä, bolsehvikien johtamasta ihannevaltakunnasta. Hälyyttävän tiedon lähettää Pariisista Amerikan Punaisenristin komissioneri, eversti Edward W. Ryan, selittäen että yli kaksi miljoonaa venäläistä kuolee nälkään lähitulevaisuudessa huolimatta siitä avusta, mitä maailman kaikki sivistysvaltiot voivat yleisen nälänhädän torjumiseksi Venäjälle antaa. Koko alimman Volga joen, Don ja Bug joen alueilla asuma väestö, kaikkiaan yli 20,000,000 venäläistä on nälkäkuoleman partaalla. Useat suurvallat ovat jo ryhtyneet avustustoimiin. Ruokakeittiöitä on avattu ja avustusta muutenkin annettu. Tarvitaan vähintäin miljoona dollaria amerikalaista rahaa joka päivä hankkimaan näille — "ihannevaltion"(?!) ihmisille kullekin naula leipää.

Kansa Venäjällä käy epätoivoiseksi. Tieto toisensa perästä siitä, että nälkäinen väestö kyläkunnittain polttaa itsensä kuoliaaksi, tärisyttää ihmiskuntaa.

Kaikesta tästä päättäen bolshevistien valtiotalous on johtanut koko Venäjän kansan pahempaan kuin vararikkoon — yleiseen nälkäkuolemaan.

Politiikka voi olla tuottavaa ja leipästä tointa muutamille, mutta kun koko kansa siihen antautuu, niin sillä näkyy olevan hirvittävät seuraukset.

Yksi bolshevikien suuri ihanneuudistus oli— rahan poistaminen. Raha sanottiin olevan kaiken pahuuden syy, joten sen poistamisella luultiin pahuudenkin poistuvan. Parhaana keinona rahan poistamiseksi pidettiin sen tekeminen arvottomaksi. Se taas saatiin aikaan tulvittamalla maa arvottomilla paperirahoilla. Mutta — raha ei poistunutkaan. "Työkortit" rahan sijaisena osoittautuivat epäkäytännöllisiksi vaihtovälineiksi. — Oltiin pakoitetut palautumaan — rahaan.

Nyttemmin bolshevistiset valtiovirkailijat ovat määritelleet valtakunnassaan työläisten alimmat palkat rahassa. Mutta taaskaan ei ole oltu uskollisia kommunistibolshevikien periaatteelle: "kaikille saman verran", vaan on tehty seitsemäntoista eri palkkaluokkaa, joista halvin kuukausipalkka on 227,500 ruplaa, joka nykyisen kurssin mukaan tekee amerikalaista rahaa — $7.00. Korkein palkka on 682,500 ruplaa ja sen dollariarvo on $21.00.

On laskettu, että näillä palkoilla pitäisi voida pystyttää venäläisessä työläisessä ruumis ja henki yhdessä. Mutta ottaen huomioon Venäjällä vallitsevan yleisen nälkätilanteen, vaikeaksi se sittenkin taitaa tulla ja ilman ulkovaltioitten "mädänneitten porvarivarivaltioitten" antamia antipaloja kerrassaan mahdottomaksi.

Ja tämä rikkaassa, hedelmällisessä työn palkkiona "rieskaa ja hunajaa vuotavassa" Venäjän maassa!

Jossakin täytyy olla jotakin väärässä. Missä ja mitä? Monet sanovat: bolshevistisessa valtiojärjestelmässä. Mene ja tiedä.

* * *

Varma merkki. Canadan suuret päivälehdet kuluvan syyskuun 6 päivä julkaisivat suurin otsikon uutisen: "Canadian Pacific rautatie tarvitsee 500 miestä." Yksityiskohtaisesti sen otsikon alla selitettiin, että miehet tarvittaisiin sanotun rautatielinjan länsiosiin ratatyöhön korjausmiehiksi (seksuuniin) ja että miehille maksetaan 35 senttiä tunnilta palkkaa ja heille riittää työtä — kunnes kylmää.

Tässä itsessään ei ole mitään uutta eikä merkillistä, sillä sellaiseen tälläää on jo totuttu, mutta sanottu uutinen juhallisesti lopetettiin vakuutukseen: [illegible]

voimin ja varallisuuden jälleen palautumista Länsi-Canadassa."

Mikä irooninen ajankuva!

* * *

Ova hukkumaisillaan kultatulvaan. Liika on aina liikaa, olipa sitä mitä mitä tahansa. Kuka koskaan ennen olisi osannut ajatella, että kenelläkään olisi ollut liian paljon — kultaa. Sen vähyyttä ja puuttuvaisuutta on aina tähän asti moitittu ja sen runsautta ylistetty. Kenelläkään ei ole koskaan juolahtanut mieleen, että kultaa olisi liian paljon ja että sen tulva voi — hukuttaa omistajansa.

Amerikan Yhdysvallat nyt on tuollaisessa hukkuvan hätätilassa, hukkumassa — kultatulvaan. Se on joutunut nälkäisen kanan asemaan, joka epätoivoisen vimmalla raapi maata löytääkseen viljajyväsen nälkänsä sammuttamiseksi, mutta jyvän sijasta löysi — timantin.

Ja nyt Yhdysvaltain valtiomiehet koettavat keksiä keinoja joilla he voisivat estää ulkoisen kullan maahansa virtaamasta.

Kaikki valtakunnat, jotka ovat olleet Amerikan kanssa kauppasuhteissa, ovat viimeisen viiden, kuuden vuoden aikana lähettäneet suunnattomat määrät kultaa ostoksiensa maksamiseksi. Se on aiheuttanut Amerikassa — kultatulvan.

Jokainen amerikalainen pankkiiri ja taloustieteilijä viime aikoina on kohottanut hätähuudon: "jos Europan valtiot maksavat Amerikalle velkansa kullassa, niin se johtaa sekä maksajat että vastaanottajat varmaan perikatoon."

Kuinka me tavallisen järjen ja ymmärryksen ihmiset tämän käsitämme?

Ainoastaan palautumalla edellä kertomaamme nälkäiseen, jyvää etsivään ja timantin löytäneeseen kanaan. Timantti ei kelpaa syötäväksi. Ainoastaan viljajyvänen on jostakin merkityksestä nälkäiselle kanalle. Samoin Amerikan toistasatamiljoonainen kansa ei elä — kullalla. Se tarvitsee — leipää ja leivän särvintä.

Amerika on nykyajan kehityksen kauppavaltion kukka. Enemmän kuin puolet sen väestöstä elää kaupungeissa teollisuuskaupan turvissa. Kauppa on lamatilassa. Ulkomaat eivät tarvitse, eivätkä jaksa ostaa Amerikan teollisuuden tuotteita, ja Amerika ei tahdo niiden kultaa tuotteittense maksamiseksi. Siitä teollisuudenkin lamatila ja kuuden miljoonan työläisen tyttömyys ja — leivättömyys.

Tämä on paljon puhuva esimerkki siitä, että ihmiset eivät niinkään paljo tarvitse kultaa, mutta — leipää ja leivänsärvintä sekä muita elämisen välttämättömyystarpeita tuottavaa t y ö t ä.

Tämä vallan yksinkertainen, selvä ja elämän ensimäinen perustotuus on vaikeasti käsitettävissä sille, joka aina on tottunut saamaan tarpeensa tyydytetyksi — rahalla (kullalla). Mutta sille, joka satoja maileja erämaitten sydämessa (rahallisenakin) on elänyt, se on jokapäiväinen elämän opettama totuus.

Amerikan rikas ja mahtava kansa nyt tämän totuuden oppimisessa ottaa ensimäisiä läksyjänsä. Kuka pikemmin se, ja yleensä ihmisen sen oppivat, sen parempi meille kaikille.

J. A. Mustonen.

Suomen tunnetuksi tekeminen täällä.

"Suomi on etuvarustus bolshevismin voimia vastaan."

Useimmissa Canadan englanninkielisissä lehdissä oli syyskuun alkupäivinä Lontoon "Timesin" kirjeenvaihtajan lähettämä kuvaus nykyajan Suomesta, joka — muutamista erehdyttävistä vaikutteista huolimatta — on varsin asiallinen ja sellaisena herättänee Canadan suomalaistenkin mielenkiintoa. Selostamme sen tässä pääkohdissaan.

"Suomi," lausuu kirjeenvaihtaja aluksi, "on selviytynyt Itä-Europan sekasorrosta itsenäisenä valtiona. Se seisoo nyt länsimaiden sivistyksen lujana etuvartijana bolshevismin hävittäviä voimia torjumassa. Helsinki, joka sijaitsee vain muutaman mailin päässä Bolsheviki-Venäjän rajalta(!), osoittautuu sivistyneeksi ja valistuneeksi kaupungiksi, joka tuskin ollenkaan eroaa muista Länsi-Europan keskuksista.

Suomalaiset ovat vakavaa ja teeskentelemätöntä kansaa, luonteeltaan ystävällisiä, mutta samalla humoorista pidättyviä. Pitkät talvi-illat kulutetaan miellyttävässä seurustelussa, jolloin noudatetaan varsin määrättyjä muodollisuuksia. Keskustelu niissä on pidättyvää ja taiteellista, eikä niinkään paljon henkevää ja kiihkeätä.

Helsinki on hyvin miellyttävä asuinpaikka. Sen muhkeat kivirakennukset ja leveät kadut, jotka ovat pyöreillä kivillä lasketut, mutta ihmeellisen puhtaat, puiden varjostamat bulevaardit, puistot teatterit, kirkot, opperatalo ja vilkasliikkeiset satamat muistuttavat nykyaikaista europalaista kaupunkia — jollainen se epäilemättä onkin.

Helsingissä on sähkövalot, sähköllä kulkevat raitiovaunut ja erinomainen puhelinjärjestelmä, josta brittiläinenkin yleisö voisi olla ylpeä. Vilkasliikkeisillä kaduilla on nykyaikaisen pääkaupungin tuntu. Esplanadikatu, kaupungin valtaväylä, esiintyy parhaassa asussaan keväällä, jolloin taivas on syvänsininen, ilma ihmeellisen puhdasta ja raikasta ja aurinko paistaa äsken puhjenneiden lehtien lomasta muodostaen varjoja tuoreelle nurmikolle ja sieville kukkaistutuksille.

Helsinkiläiset ovat siististi puettua väkeä. Ihmisvilinässä nähdään tavallista enemmän sotilasupseereja kiiltävät miekat sivullaan. Heidän pukunsa muistuttavat preussilaista eikä sellaisena ole varsin miellyttävä englantilaisen silmälle. Heidän käytöksensä on kuitenkin kohtelias ja miellyttävä ja eroaa suuresti preussilaisesta sotilastyypistä. Heidän esiintymisensä kaduilla on omansa ylläpitämään sotaisaa mielialaa kansassa joka on voittanut vapautensa aseilla. Suojellakseen itseään rajan takana alituisesti vaanivalta terrorilta ylläpitää Suomi vakinaista armeijaa, johon kuuluu 36,599 miestä jalkaväkeä, 5,044 ratsumiestä ja 252 tykkiä. Sen lisäksi on vapaachtoinen, 100,000 miehen suuruinen suojeluskunta, joka päkaupungissa pidetystä paraadista päättäen muodostaa hyvin asestetun ja oivallisesti harjoitetun sotavoiman.

Suomessa on urheilun harrastajilla paljon mahdollisuuksia sen harjoittamiseen. Talviaikana luistellaan, lasketaan mäkeä ja hiihdetään. Erikoisen mielenkiintoista on kulku n. k. jääjahdilla merenselällä, kaukana saariston ulkopuolella. Kesällä on Suomi urheilijan paratiisi. Joista ja järvistä saadaan ongella lohia. Kaksi englantilaista sai viime kesänä läheltä Imatraa — Suomen kuuluisinta koskea — kolmentoista ja puolen paunan painoisen lohen ja useita neljän paunan painoisia. Metsissä ja soilla on runsaasti lintuja, joiden ampuminen tarjoaa pyssymiehelle loppumatonta huvia. Eteläisessä saaristossa on yksi maailman parhaimmista purjehdusreiteistä.

Helsinki on asukaslukuunsa nähden verrattain pienelle alalle rakennettu ja väestön nopeasti lisääntyessä on talvisin ilmaantunut asuntopulaa. Asunnot ovat enimmäkseen osakehuoneustoja, useampia samassa talossa. Kodit ovat komeita ja aistikkaasti sisustettuja. Keväällä alkaa yleinen muuto maaseudulle. Hämmästyttävän suurella osalla Helsingin asukkaita on omat kesähuvilansa saaristossa tai läheisellä rannikolla. Niihin muutetaan asumaan kesäkuukausiksi. Kaupungissa käydään joko raitiovaunuilla, höyrylaivoilla tai moottoriveneellä."

Brittiläisiä hiilenkaivajia työttöminä. Ulkomaankauppa lamassa.

Lontoo, Eng. — Ulkomaisen kysynnän puutteessa on joukko kaivoksia Newcastelen kaivosalueella pantu seisomaan ja tuotantoa on yleensä vähennetty. Kaivostenomistajat haluavat mieluummin keskeyttää työt kuin kärsiä suuria tappioita myymällä kivihiiltä ulkomaanmarkkinoille alhaisilla hinnoilla. [illegible]

Suuret valtamerilaivat lähtevät:

Canadian Pacificin	"CORSICAN"	Montrealista syyskuun 9 p:vä
Valkean Tähden	"MEGANTIC"	Monteralista syyskuun 10 p:vä
Canadian Pacificin	"EMPRESS OF BRITAIN"	Quebecista syyskuun 10 päivä
Cunard Anchor-Don.	"SATURNIA"	Monteralista syyskuun 10 p:vä
Canadian Pacificin	"TUNISIAN"	Monteralista syyskuun 10 p:vä
Canadian Pacificin	"VICTORIAN"	Montrealista syyskuun 16 p:vä
Canadian Pacificin	"VEDIC"	Montrealista syyskuun 17 p:vä
Canadian Pacificin	"METAGAMA"	Montrealista syyskuun 17 p:vä
Canadian Pacificin	"MELITA"	Montrealista syyskuun 23 p:vä
Valkean Tähden	"CANADA"	Montrealista syyskuun 24 p:vä
Canadian Pacificin	"EMPRESS OF FRANCE"	Quebecista syyskuun 24 päivä
Cunard Anchor-Don.	"CASSANDRA"	Montrealista syyskuun 24 p:vä
Canadian Pacificin	"MINNEDOSA"	Montrealista syyskuun 30 p:vä

Lähempiä tietoja pilettien hinnoista y. m. matkoja koskevista asioista antaa joko suullisesti eli kirjeellisesti yllämainittujen linjojen suomalainen edustaja Canadassa

ERICK J. KORTE,
PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

Syys-
Pukuja
„Paremmasta Kankaasta"
Ei e. $35 Ei v.
MITAN MUKAAN
ja
HOUSUT
ilmaseksi
samasta kankaasta kuin puku

Syys- ja Talvi-
Päällys-
Takkeja
Ei e. $35 Ei v.
MITAN MUKAAN
ja
HOUSUT
ilmaseksi
mistä liikkeen kankaasta hyvänsä

Ehdottoman Vapaasti Valikoitavana Kangas
Pukuun
tai
Päällys-
Takkiin
Juuri samall hinnalla
Ei e. $35 Ei v.
MITAN MUKAAN
Kaikki tehdään
"Paremmista Kankaista"
"Kohtuullisella Hinnalla"
Scotland Woolen Mills Co.
51 S. Cumberland Street
Port Arthur Puh. N. 19
Vastap. Gaiety Teatteria.

KIRJOJA

Seuraavia kirjoja on nykyään saatavana Canadan Uutisten kirjakaupasta:

Uusi Testamentti (Uusi suomennos)	.75
" " (vanha ")	.65
Herran Tulen Kantaja	$2.00
Biblia (Pienempiä)	1.75
" (Keskikokoa)	2.00
" (Isoja)	2.50
Uusi Postilla (Laestadiuksen)	3.50
Keittokirja	2.00
Kodin Keittokirja	2.25
Pyhä Kaipuu	1.75
Kansallista Itsetutkistelua	1.35
Minkä Mitäkin Italiasta	1.25
Vieläkin Siitä Ajasta	1.25
Silmä Yössä	2.00
Maan kiroissa	2.00
Tiellä	2.00
Kotikuusen kuiskehia	2.50
Erään perhosen joululahja	3.00
Putkinotko	3.50
Uuteen Maailmaan	2.00
Harhama	2.00
Onni I & II	3.00
Mitä on kuolema	1.75
Kalevalan Avain	3.50
Rauhan Sointuja	2.50
Koraalikirja	2.00
Pyhäkoulun laulukirja (nuoteilla)	3.50
Martti Luther	2.00
Amerikan Suomalaisten Historia	1.75
Finn in America	.50
Tarinoita Amerikan Suomalaisista	.25
Kaivannosta hautaan	1.25
Ylös helvetistä	2.50
Jean Sibelius	1.45
Mäkelän Pentti	1.50
Pienestä pappilasta	1.25
Viina kuninkaat	1.25
Tähtimaailma ja meidän uskomme	1.35
Ei sitä voi koskaan tietää	1.50
Mooses ja hänen hevosensa	2.50
Vapautus	1.25
Työn kourissa	1.50
Rakkaus on nopeampi Piiroisen pässiäkin	1.25
Petsamon rata	1.35
Paimen ja lampaat	1.25
Punapää Roosa	1.50
Munkkikammio	.85
Sianhoito oppikirja	.75
Olli Ruudin morsian	1.25
Vihollisten leirissä punaisten kapinan aikana	1.75
Kapinoitsija	1.50
Kolme hyvää juttua	1.25
Michiganin Kuparialue ja suomalaiset siirtol.	1.00
Biologia	2.00
Miksi tahdon olla suomalainen	.85
Piloja ja Pilakuvia	.50
Pilajuttuja ja piirroksia	.35
Syyttömänä tuomittu	.35
Colliers New Photographic Hist. of the World War	5.00
Englantilais-Suomalainen Sanakirja (Arminen)	3.50
Suomalais-Englantilainen Sanakirja	3.25
Sanakirja (Rekonen)	2.25
Katekismus	.35
Raamatun historia	.75
Pyhäkoulun laulukirja	.35
Minä ja muut	1.00
Opiksi ikä eletty	.60
Eläinten lääkäri	.45
Ihmeellinen Unikirja	.35
Punainen kapina Suomessa 1918	.75
English-Finnish St. Luke	.35
Punanen kardinaali	.40
Unisampo	.50
Verenimijäin uhri	.50
Amerikan Suomalaisten kotilääkäri	.50
Elämää ikuisessa yössä	.50
Viisi tarinaa	.15
Muuan katuvallan kumous	.10
Myötävirtaan	.10
Moraalin Uhripappi	.10
Suomen Perustuslaki ja Hallitusmuoto	.25
Kaukomieli	.85
A Finnish Grammar	1.35
What I saw in Finland	1.25
That Printer of Udell's	2.00
Undying Fire	2.00
The Sampo	2.00
Life and Heroic Deeds of Roosevelt	2.00
Finland and the Finns	2.00
Sionin Kannel	1.00
Virsikirja, virret ainoastaan	.75
Virsikirja " "	.50
Virsikirja, täysi	1.00

Kirjoja voidaan tilata allaolevalla osoitteella. Raha tulee seurata tilausta.

Canadan Uutiset,
PORT ARTHUR, ONT.

MAANVILJELYS OSASTO

Suunnitelma viljan yhteismyyntiä varten.

Viime heinäkuun loppupuolella pidettyjen kokousten hedelmänä on syntynyt suunnitelma koko maan käsittävästä yhteistoiminnasta farmarien kesken viljan myymisestä. Tämän suunnitelman laatimista varten on tutkittu niitä erilaisia yhteismyynti ja osuustoimintajärjestelmiä, joita on käytännössä Yhdysvalloissa ja Canadassa.

Näihin asti ovat viljan kasvattajat suurimmaksi osaksi tyytyneet rajoittamaan yhteismyyntiyrityksensä paikallisiin yhdistyksiin, joilla on ollut yksi ainoa viljasäiliö eli elevaattori. Tämän uuden suunnitelman mukaan tulisivat nämä paikalliset osuustoiminnalliset viljasäiliöt yhtymään yhteiseksi koko maan käsittäväksi järjestöksi ja perustamaan ja ylläpitämään keskusviljasäiliöitä ja muita välineitä viljan myynnin edistämiseksi. Suunnitelman mukaan, jonka useat eri farmarien järjestöt ovat edustajainsa kautta hyväksyneet, perustetaan koko maan käsittävä yhteinen myyntitoimisto. Se ei ole osakeyhtiö eikä voittoa jakava korporatsioni. Jäsenmaksuna kannetaan tätä nykyä 10 dollaria. Jokainen farmari, joka liittyy siihen jäseneksi, sitoutuu luovuttamaan kaiken viljansa, mitä hän ei siemeneksi ja ravinnokseen tarvitse, mainitulle myyntitoimistolle paikallisen osuustoiminnallisen viljasäiliönsä välityksellä. Paikallinen viljasäiliö puolestaan sitoutuu lähettämään kaiken saamansa viljan yleisen myyntitoimiston määräämiin paikkoihin. Myynti tapahtuu siten, että myyntikustannukset jaetaan kunkin myyjän osalle ja peritään häneltä.

Ehdotettiin myöskin sitä, että farmarien, jotka rupeavat jäseniksi, olisi pakollisesti myytävä viljansa yhdessä. Väitettiin, että farmareilla olisi siten suurempi voima ja paino viljan myynnissä kuin mitä heillä on, jos he myyvät yksityisinä. Tämän ehdotuksen vastustajat olivat kumminkin sitä mieltä että aika ei vielä ole kypsynyt semmoisen askeleen ottamiseen, ja äänestyksellä hyljättiin ehdotus.

Hyväksytyn suunnitelman mukaan voi farmari myydä viljansa jollakin seuraavasta kolmesta tavasta eli kaikilla niistä:

1. Hän voi lähettää sen kokonaisina vaunulasteina paikallisen osuustoiminnallisen viljasäiliön välityksellä keskusmarkkinapaikkoihin myytäväksi siellä päivän hintoihin.

2. Hän voi myydä viljansa paikalliselle osuustoiminnalliselle viljasäiliölle joko heti tahi pitää viljansa keskus- eli päätesäiliössä odottamassa parempia hintoja. Viljankasvattajat, jotka myyvät viljansa, saavat myyntiensä suhteessa osansa kaikista niistä voitoista ja säästöistä, joita tämä osuus-toiminnallinen myyntijärjestelmä tuottaa.

3. Viljankasvattaja voi yhtyä toisten paikallisten viljankasvattajain kanssa myymään satonsa yhdessä näiden sadon kanssa. Kun eri viljankasvattajain viljat on näin yhdistetty, eivät yksityiset omistajat enää voi siitä sen enempää määrällä, vaan myyvät sen yhdistymän johtajat milloin aika sopivimmaksi näkyy ja hinta jaetaan bushelimäärään, lajin ja laadun mukaan.

Yhteisen myyntitoimiston sääntöjen mukaan muodostaa kukin paikallinen järjestö oman äänestysyksikkönsä. Jokainen tämmöinen järjestö on oikeutettu valitsemaan edustajan kongressipiirin kokoukseen, joka puolestaan valitsee edustajan koko maan käsittävään kokoukseen. Kansallisen yhdistyksen asioita hoitaa 21-miehinen johtokunta, joka edustaa eri viljankasvatuspiirejä ja jonka valitsevat yleisen kokouksen edustajat.

Suunnitelma tarjoaa seuraavia etuja: Haaramyyntikonttoreita tärkeimmillä keskusmarkkinapaikoilla kullakin luonnollisella viljankasvatusalueella; keskus- ja päääteviljasäiliöitä ja varastohuoneita, joissa vilja puhdistetaan, käsitellään ja säilytetään siksi kunnes se voidaan edullisesti myydä; maasta-vientijärjestön viljan ulkomaille myyntiä varten, mitä ei kotimaassa tarvita; rahastusjärjestön antamaan luottoa viljankasvattajille, niin että niiden ei tarvitse työntää kokosatoaan markkinoille, siten alentaen hintoja, sekä osaston, joka kerää tietoja markkina suhteista, maailman viljavarastoista, ulkomaiden viljasadosta y. m.

Maanviljelyksen sovittaminen paikallisiin olosuhteisiin.

On hyvin tavallista, että kun nuori maanviljelijän poika, joka tulee kotiin maanviljelyskoulusta ja jolle isänsä eli appensa on antanut talon, alottaa omalla tavallaan maanviljelyksen ja karjanhoidon, niin tahtoo hän näyttää miten kaikki toimitetaan uudella tavalla. Vuoro viljelyksen tulee tapahtua niin ja niin, niitä ja niitä siemenlajia on käytettävä, täysiveristä karjaa sitä ja sitä rotua on käyttäminen. Tämä tietysti vie paljon rahaa, mutta kun sitä isällä eli apella on runsaasti, niin antaa mennä ja ellei ole ,niin ottaa velkaa, mutta uuteen kuntoon on talo laitettava.

Että se, jolla talo ennen oli ja siinä elätti suuren lapsijoukon ja vielä sai rahaa säästöönkin, menetteli toisella tavalla, sitä ei ensinkään oteta huomioon. Mutta mitäpä hänestä, hän oli oppimaton jälessä oleva eläjä.

Joka sellaisella ylpeydellä alottaa, hänelle tavallisesti käy huonosti. Kun ottaa maanviljelyksen haltuunsa, tulee sen panna hyvälle ja tuottavalle kannalle, mutta tulee välttää äkilisiä muutoksia, joita tehdään pikaisesti ja ilman valmistusta. Siihen tulee vielä sekin lisäksi, että maanviljelijäksi ei tulla yksistään lukemalla joitakin kuukausia, vaan siihen tarvitaan kokemusta ja tuntemista sen talon suhteita jota viljelee. Ellei talo ole kokonaan huonosti hoidettu ja sen edellinen asukas perin epäkelpo viljelijä, niin on aina otettava huomioon miten sitä taloa on ennen viljelty. Ei koskaan sovi yhtäkkiä muuttaa talon oloja. Ei ole viisasta esimerkiksi yhtäkkiä muuttaa talon karjaa rotukarjaksi, vaan vähitellen kasvattaa rotukarjaa. Tulee liian tuntuvaa jälkeä ja köyhälle miehelle vararikkoon vievää, jos yhtäkkiä ostaa joukon täysikasvuista Holsteinin rotua, joka tuottaa tuntuvan velan. Tämä olkoon sanottu vasta-alkaville nuorille maanviljelijöille, jotka luulevat äkillisellä muutoksella äkkiä rikastuvansa.

Nyt käännymme niiden puoleen, jotka ovat niin vanhoihin tapoihinsa piintyneitä, ettei mitenkään tahdota uusia yrittää. Maanviljelys edistyy samoin kuin kaikki muukin. On seurattava aikaansa ja tehtävä miettivästi parannuksia maanviljelyksessä sen mukaan kuin kokeneet viljelijät neuvovat ja niin vuosi vuodelta edistyä sekä pellonviljelyksessä että maitotaloudessa.

Karja on jalostettava vähitellen ilman äkillisiä suurkustannuksia ja kaikin puolin mentävä varovasti eteenpäin sen mukaan kuin olosuhteet myöntävät. Se on viisasta ja järkevää maanviljelystä, joka ei hätiköimällä tapahdu.

Ensimäinen apu luun murtumisessa.

Ihmisen luut ovat siksi hauraita ,että ne murtuvat, kun niitä kovemmin väännetään tahi niihin lyödään. Mitä vanhemmaksi ihminen tulee, sitä hauraammaksi tulevat hänen luunsa ja sitä helpommin ne murtuvat. Luun murtuminen voi aiheutua suoranaisesta iskusta murtumispaikkaan tahi välillisesti iskusta toiseen paikkaan, kuten esimerkiksi jos ihminen putoaa korkealta jaloilleen, voi tärähdys aiheuttaa luun murtumisen joko reidessä tai lantiossa.

Murtunutta paikkaa on tutkittava mitä suurimmalla hellävaraisuudella. Sairas on asetettava niin mukavaan asentoon kuin suinkin mahdollista ja murtunutta osaa on sopivasti tuettava.

Usein on vaikea sanoa onko luu murtunut tahi ei. Tämmöisissä tapauksissa on loukkausta kohdeltava aivan kuin se olisi murtunut. Kaikissa murtumistapauksissa on sair. ensi apu annettava paikan päällä. Murtunutta luuta ei ole koitettava ,muiden kuin asianymmärtävän panna paikoilleen eikä sairasta siirrettävä muualle, sillä yksinkertainenkin murtuma voi tottumattomissa käsissä helposti pahentua, murtunut luu särkien lihaksia ja tunkeutuen nahan läpi, mikä ei ainoastaan tee vammaa pahemmaksi, vaan myöskin tekee taudin iduille mahdolliseksi päästä haavaan. Avohaavaisissa murtumatapauksissa on koitettava estää verenvuotoa liikuttelemalla murtunutta osaa niin vähän kuin mahdollista. Jos loukkaantuneen ruumiinasentoa on muutettava, on katsottava, että murtunutta ruuminosaa pidetään luonnollisessa asennossa ja hyvin tuettuna.

Älkää koskaan ryhtykö muuttamaan henkilöä, jonka jalka tai käsi on katkennut, ennen kuin se on lastoitettu.

Älkää milloinkaan ryhtykö liikuttelemaan henkilöä, jonka selkä on katkennut, ennenkuin lääkäri on saapunut, sillä pieninkin liike voi aiheuttaa kuoleman.

Kengistä.

Kengät ovat tarkoitetut suojelemaan jalkaa eikä sitä kannattamaan. Melkein kaikki ihmiset, varsinkin naiset, käyttävät liian ahtaita kenkiä. Vaikkakaan liian suuri kenkä ei suinkaan ole mikään mieluinen pidettävä, on se kumminkin parempi kuin liian ahdas.

Kengän tulee olla niin suuren, että varpaat voivat helposti ja vapaasti liikkua. Muodolt. tulee kengän olla semmoisen, ettei se typistä jalkaa, vaan sallii jalan vapaasti toimittaa tehtävänsä.

Paras kenkä on sellainen, jonka sisäreuna muodostaa suoran tahi jotakuinkin suoran viivan. Semmoinen kenkä ei väännä isoa varvasta, mikä tavallista kengissä on yleistä. Sen tulee olla niin pitkän että varpaille jää vapaa liikkumistila, sekä niin istuvan kantapäästä, rinnasta ja jalkapohjasta, ettei se hölkä kävellessä. Tavallinen jalka ei kaipaa mitään tukea jalkapohjan alle mutta monet ihmiset pitävät paremmin kengistä, jotka tukevat jalkapohjaa, eikä vähäisestä tukemisesta olekaan mitään vaaraa.

Korkeakantaiset kengät ovat kömpelöitä ja epämiellyttäviä kävellä. Ne aiheuttavat huonon asennon ja känsiä, mutta itsestään ne eivät aiheuta lättäjalkaa. Jos joku on tottunut käyttämään korkeakorkoisia kenkiä, niin ei ole viisasta niistä äkillisesti luopua. Kengän pohjien tulee olla kovia.

Monet naisten kengät hienoine pohjineen ovat syypäät jalkapohjan pullistumiseen, mikä aiheuttaa jalkavikoja. Liian hienot pohjat eivät tarjoa tarpeeksi suojelusta jalalle.

Paras kenkämalli on sen tapainen kuin mikä tehdään armeijan lestimallilla. Miehet saavat semmoisia kenkiä helposti, naisten on niitä vaikeampi saada.

Niin sanottu orthopedinen kenkä on teoreettisesti kylläkin hyvä, mutta käytännössä ainoastaan harvat naiset tahtovat semmoista kenkää käyttää. Kaupassa on tarjolla useampiakin erilaisia muunnoksia semmoisesta kengästä, mutta tärkeintähän ei ole miten niitä nimitetään, vaan missä määrin ne täyttävät seuraavat vaatimukset: suora sisäsyrjä, pituutta tarpeeksi, tarpeeksi tilaa varpaille, kannasta ja jalkarinnasta hyvin sopivat, ei liian korkeat eikä ahdaskantaiset.

SUURVALLAT JA ÖLJYN SAANTI.

Maapallon eri osista saatavan öljyn jako kuuluu niihin tärkeisiin kysymyksiin ,jotka odottavat käsittelyä pian tulevassa kansainvälisessä neuvottelussa, missä muutkin suurvaltain vastakkaiset pyrinnöt toivotaan voitavan saada jotenkuten sovitetuiksi. Se on juuri öljykysymys, joka enemmän kuin muut on aiheuttanut sen kireän jännityksen mikä Englannin ja Yhdysvaltain välillä nykyisin vallitsee.

Kun polttoöljyä vielä parisenkymmentä vuotta sitten yksinomaan käytettiin valistukseen, on se nyt ehdottoman tarpeellinen kaikelle teollisuudelle ja keskusliikkeelle. Sadattuhannet öljymoottorit ovat nyt käytänössä, ja öljyllä kulkevat laivat tunkevat höyryl. yhä enemmän syrjään. Sodankäynnille on öljy käynyt yhtä tarpeelliseksi kuin ruuti oli puolen vuosisataa sitten. Niinpä ympärysvaltain sotajoukot käyttivät sodan viimeisenä vuosipuoliskona 1,120,000 tonnia bentsiiniä ja 2,068,000 tonnia palaöljyä. Kaikki sotalaivat, mitä nyt rakennetaan Englannin, Yhdysvaltain ja Japanin tarpeiksi, tehdään öljyllä käyviksi. Japanin laivasto tarvitsee rauhan aikana vuodessa 300,000 tonnia öljyä ja sodan sattuessa 3 milj. tonnia, kun taas Englannin laivaston öljytarve sodan aikana arvioidaan vähintäin 5 milj. tonniksi vuodessa. Se valtio, joka lähtee sotaan olematta öljyn saannin puolesta riittävästi turvattu, on alusta alkaen häviöön tuomittu.

Englanti ensimäisenä ymmärsi öljyn tärkeyden sodassa. Englannin hallitus vuosisadan alussa kannatti Paerson-yhtymää, joka sai öljymyönnytyksiä Meksikon länsirannikolla, ja kun englantilais-persialainen öljy-yhtiö v. 1909 perustettiin, avusti samainen hallitus yritystä kokonaisella 5½ milj. punnan summalla.

Öljy on helposti kuljetettavaa tavaraa, eikä rauhan aikana olekaan niin eri tärkeätä, vaikka se muista maista tuodaankin. Sodan sattuessa on asia kuitenkin aivan toinen. Sen vuoksi pyrki Englanti maailman sodan aikana voimakkaasti sitä päämäärää kohti, että saisi öljykentät oman piirinsä sisäpuolelle. Persian kanssa tehdyn sopimuksen avulla — jonka sopimuksen Persian natsionalistit muuten sittemmin ovat purkaneet — koetti Englanti varmistaa itselleen Persian runsaat öljykentät. Se seikka, että Englanti uhrasi ihmishenkiä ja miljardeja Mesopotamian valloitukseen, ei niin paljon tarkoittanut arabialaisten kohtalon lievittämistä kuin sitä, että yksi maailman rikkaimmista öljykentistä on Mosulin vilajetissa, entisessä Assyriassa. San Remon sopimuksessa vakuutti Ranska itselleen neljännen osan sieltä saatavasta öljystä, Englannin pitäessä siitä lopun. Ja vielä on melkoinen osuus siinä yhtiössä, joka sai myönnytyksen öljylähteiden käyttöön Hollannin Sumatrasaarella, brittiläisissä käsissä. Ennen sotaa hallitsi Englan ti noin 2½ pros. maailman öljylähteistä, mutta nyt sen hallussa on yli 60, vieläpä amerikalaisten laskun mukaan yli 75 pros.

Yhdysvalloissa on kehitys ollut päinvastainen. Amerika on kauan ollut maailman tärkein öljyn hankkija, eikä kukaan ole tullut ajatelleeksi, että sen öljylähteet voivat ehtyä. Viime vuosina on kysyntä kuitenkin ollut runsaampi kuin öljyn saanti, vaikka sitä on kaikin mahdollisin keinoin lisätty. Öljyn tarve on saatu vain siten tyydytetyksi että Meksikon öljykenttiä on yhä enemmän otettu käytäntöön. Asiantuntijat väittävät nyt, että Yhdysvaltain tärkeimmät öljylähteet ovat 16—20 vuoden päästä kokonaan ehtyneet. Yhdysvallat saavat sen vuoksi katsella minne sen jälkeen kääntyvät, mutta kaikkialla on heitä vastassa englantilaisille luvatut öljykentät.

Asiasta on tullut elinkysymys Yhdysvalloille, kuten se jo kotvan aikaa on ollut Englannille, ja se on antanut aihetta pitkällis. kirjelmäin vaihtoon näiden kahden suurvallan kesken. Toistaiseksi on kysymys aivan ratkaisematon vielä; tulevissa Washingtonin neuvotteluissa tulee se varmasti olemaan mitä keskeisimpiä tärkeytensä ja ratkaisunsa vaikeuden puolesta. — U .S:ssa J. K. H.

KEUHKOTAUDIN AIKAISIMMAT OIREET.

On muistettava, että keuhkotauti voidaan useimmissa tapauksissa parantaa, jos se tarpeeksi aikaisin huomataan. Jos sitä ei huomata ennen kuin se on päässyt pitkälle kehittymään, on sen parantaminen vaikeaa ja usein mahdotontakin.

On olemassa seitsemän aikaista keuhkotaudin oiretta, joita ei suinkaan pitäisi jättää huomioon ottamatta. Niin pian kuin joku näistä oireista osoittautuu jatkuvaksi, on lääkärin puoleen heti käännyttävä.

Ensimäinen ja tavallisin keuhkotaudin aikaisista oireista on yskä, joka hoidosta huolimatta ei ota parantuakseen. Jokaista yskää, joka kestää enemmän kuin kolme viikkoa, on pidettävä epäiltävänä. Kroonillinen yskä ja syleksiminen, joka on jatkunut vuosia, vaikkakaan se ei ole aiheuttanut sairautta, on kumminkin vaaran merkki.

Toinen oire on väsymyksen tunne, joka ei ole tavallista väsymystä ja joka aiheutuu ilman selitettävissä olevaa syytä. Sitä usein pidetään vain laiskuutena tahi syytetään siitä malariaa, hermostumista tahi muita sellaisia syitä. Se tavallisesti tulee iltapäivällä kello 2 ja 6 välillä ja havaitaan sen yhteydessä usein kasvojen punottamista, silmien kiiltoa ja kuumeisuutta. Sairas herää usein unestaan yhtä väsyneenä kun hän oli maata mennessäänkin. Samoin kuin yskän jatkuessa on jatkuvan väsymyksen tunteenkin jatkuessa käännyttävä lääkärin puoleen.

Kolmas tärkeä oire on jatkuva ja selittämätön painon väheneminen. Tähän yhdistyy ruokahalun menettäminen, jatkuvat ruoansulatushäiriöt tai vatsahäiriöt. Ruoansulatushäiriöt ovat mahdollisesti jatkuneet jo vuosia huolimatta kaikenlaisista parannusyrityksistä. Kun yskiminen ilmaantuu, sanotaan sitä "vatsayskäksi". Ainoa varma keino on antaa kunnollisen lääkärin tutkia miksi teillä on ruoansulatushäiriöitä ja miksi yskitte.

Usein alkaa tauti vähäisellä veren sylkemisellä. Tämä on neljäs oire. Voi monasti kestää vielä kauan aikaa sen jälkeen ennen kuin tauti kehittyy vaarallisemmalle asteelle. Veren tai veren sekaisen sylen sylkeminen on jotakuinkin aina keuhkotaudin merkki eikä sitä saa milloinkaan laiminlyödä. Öinen hikoileminen on myös joskus taudin oire, mutta ei kumminkaan aikainen oire, sillä tavallisesti on sitä ennen jo pitemmän aikaa muita oireita ollut huomattavissa. Jatkuva kipu rinnassa ja varsinkin hartioissa on oire, joka on mahdollisesti tutkittava eikä sitä ole ilman muuta selitettävä reumatismiksi tahi neuralgiaksi. Joskus on se ensimäinen keuhkotautitulehduksen merkki keuhkojen yläosassa. Seitsemäs ja viimeinen oire joka melkein aina on vaaran merkki, on äkillinen verensyöksy.

Jokainen näistä edelläkerrotuista taudinoireista on epäiltävä ja tulisi teidän viipymättä semmoisen ilmaantuessa kääntyä huolellisen lääkärin puoleen. Jokainen huolellinen lääkäri tutkii rintanne paljaan ihon päältä, sillä tutkiminen vaatteiden päältä ei ole mistään merkityksestä. Hän myöskin, ainakin viikon ajalta tutkii ruumiinne lämpömäärän vaihteluita, joka kahden tunnin perästä toimitetun mittauksen avulla. Hän antaa tutkia sylkenne ja tiedustelee hyvin tarkoin tautinne aikaisempia vaiheita ja olojanne. Jos tätä ei tehdä, on mahdotonta saada selville tautinne laatua ennen kuin se on kehittynyt toivottomalle asteelle. Jos ette voi saada lääkäriä itseänne tutkimaan, menkää lähimpään dispensarioon ja antakaa jonkun joka on perehtynyt keuhkotautiin, huolellisesti tutkia itsenne.

Niin pian kuin jokukaan edellä kerrotuista oireista ilmaantuu, on teidän heti muutettava elintapojanne, ruvettava hengittämään enemmän raitista ilmaa, parannettava ruokaanne, pidennettävä makuu- ja lepoaikaanne ja jos suinkin mahdollista lyhennettävä työaikaanne. Siten voitte vahvistaa ruumiinne kyllin voimakkaaksi torjumaan alkavan taudin.

Lontoo, Eng.— Henry Sullivan, Lowell'ista, Mass., joka lähti Doverista perjantaina iltapäivällä koettaen viidennen kerran uida Englannin kanaalin yli, oli pakko ilman vuoksi pakoitettu keskeyttämään yrityksensä päästyään kahdeksan mailin päähän Ranskan rannikosta. Sullivan oli vedessä kaksitoista ja puoli tuntia.

Pienten Ilmoitusten Osasto.

Tähän osastoon otetaan kaikki pienemmät ilmoitukset ja peritään niistä 10c rivi. "Palvelustyttöä halutaan", "Palvelukseen halutaan", "Kadonnut", "Löydetty", "Halutaan ostaa", "Halutaan myydä", "Halutaan tietää", ynnä kaikki sellaiset ilmoitukset tulette löytämään tästä osastosta. Pienin ilmoitus 50 senttiä.

— **Suomeen matkustaessanne tai** tuottaessanne sieltä omaisia on aina edullisin kääntyä allekirjoittaneen puoleen. Suurten laiva-linjojen suomalaisena edustajana olen aina tilaisuudessa antamaan tarkat tiedot laivojen kulusta ja pilettien hinnoista joko suullisesti eli kirjeellisesti.

Erick J. Korte,
Port Arthur, Ont.
Konttori: 188 Lorne St.

HALUTAAN PIENI PERHE eli tyttö, joka olisi oppinut pitämään ruokahoitoa. Lähempiä tietoja saa kirjeellä osotteella: H. Perälä, Keemle, via Jellicoe, C. N. Ry., Ont., Canada. (37)

MYYTÄVÄNÄ HUONE JA HYvät huonekalut, Suutarin liike ja Sauna, jolla voi tehdä liikettä. Tarkemmat tiedot saa kirjoittamalla eli tulkaa katsomaan. — W. Lappi, Hornepayne, C.N.R., Ont. (39)

HALVALLA MYYTÄVÄNÄ työhevonen L. Poutasen farmilla, Conmeessa, C. N. Rautatien varrella. (39)

HALUTAAN TYTTÖ TAVALLIsiin taloustöihin. Kysykää 146 Winnipeg Ave. Puhelin 2386.

MYYTÄVÄNÄ KAKSI HYVÄÄ lypsylehmää. Käykää katsomassa ja hintoja tiedustamassa Oskar Laineen farmilla Mansikkajoella, Ware townshipissa. (39)

— **Pyiden ampuma-aika alkaa liian myöhään.** Eräät Port Arthurin kansalaiset ovat lähettäneet hallituksen metsänriistadepartementille kirjelmän, jossa pyiden, muusin, peuran, kariboun ja sorsien metsästysaika ehdotetaan alotettavaksi samanaikaisesti, nimittäin lokakuun 15 p:stä marraskuun 15 päivään. Anomusta perustellaan sillä, että nykyisen metsästysasetuksen mukaan alkaa pyiden ammunta liian myöhään, vasta marraskuun 5 p:nä ja sorsien liian aikaisin, syyskuun 1 p:nä. Sorsien ampujilla on siten hyvä tilaisuus ampua salaa myöskin pyitä, joita jo tähän aikaan on kaikkialla runsaasti. Riistanvartioijoiden on useinkin mahdoton tällaista metsästysasetuksen rikkomista ehkäistä. Anomusta, joka varsinkin tänä vuonna lienee hyvin paikallaan, suositetaan riistadepartementin harkittavaksi.

— **Fort Williamin seurakunnan Ompeluseuran kokous** oli Mrs. Henry Tarkan luona viime torstaina. Sadeilma häiritsi kokoukseen tulevia, joten mukana olevien luku ei ollut iso. Siitä huolimatta päätettiin ryhtyä isoihin toimiin, ja valittiin jo henkilöitä voittojen keräämistä varten suur-myyjäisiin, jotka pidetään myöhemmin syksyllä. Lopuksi kahvitti vieraanvarainen emäntä kokousväen. Kiitos vain kestityksestä! — Seuraava kokous on syysk. 22 päivän iltana kirkolla.

— **Ensi pyhänä** ei ole Port Arthurin kirkolla hartaushetkeä, vaan pidetään seurat 'Piintiellä', Morganissa Wille Ojalan luona klo 10 aamulla ja Nolalun koululla klo. 3 päivällä.

Sunnuntaina, syysk. 25 p., on jumalanpalvelus Port Arthurissa klo 10 aamulla ja klo 8 illalla, ja Fort Williamissa klo 3 päivällä.

— **Sininauha kokoontuu** tänä iltana kirkon alikerrassa. Koettakaapas taas saada kaikkien jäsenien läsnäolollaan vilkastuttama kokous.

— **Neiti Marie Kangasniemi** matkusti tiistaina C. P. R:n aamujunalla äitinsä luokse New Yorkiin.

Paikkakunnalta.

— Mrs. W. A. Kyrö, joka viime torstaina vietti syntymäpäiväänsä, sai odottamattaan lukuisan joukon vieraita. Päivän sankaritarelle oli näet ystävien puolesta toimittu yllätysvierailu samana iltana. Talon avarat suojat täyttyivät tuossa tuokiossa juhlijoista, joiden luku lienee kohonnut—ties' monenelleko kymmenelle. Pian vallitsi todellinen syntymäpäiväjuhlan tunnelma, joka yhä kohosi, kun päästiin käsiksi runsaasti katetun kahvipöydän herkkuihin. Myöhemmällä siirrettiin seurusteluhuoneen pöydät ja tuolit sivuun ja vieraat sai vat tilaisuuden lattiansilitykseen. Erottaessa oli aika kulunut pikkutunneille saakka.

Toivotamme Mrs. Kyrölle monen monta yhtä hupaisaa ja virkistävää syntymäpäivämuistoa.

— **Tupaantulijaisjuhlaa** vietettiin keskiviikkona t. k. 7 p:nä Mr. ja Mrs. Niilo Kyrön luona heidän äskettäin muutettuaan uuteen kotiinsa Machar-kadulle. Illan hämärässä saapui vieraiden sankka parvi siten iloisesti hämmästyttäen talonväen. Vieraat olivat tuoneet mukanaan suuren pannullisen kahvia ja paljon leivoksia, joita emännät tarjoilivat.

Juhlittavien uusi koti on kaikesta päättäen viihtyisä paikka, sievä ja lämmin. Kelpaahan siinä varustautua talven tuiskuja ja pakkasia vastaanottamaan. Onni, ilo ja kaikinpuolinen tyytyväisyys löytäköön sinne tiensä edelleenkin kaikkina aikoina.

— **Miss Marie Kangasniemi**, joka neljättä kukautta on vieraillut Port Arthurissa ja sinä aikana suuresti mieltynyt kauniiseen ja hauskaan kaupunkiimme, aikoo täältä kohdakkoin matkustaa omaistensa luokse New Yorkiin. Sen johdosta olivat hänen lukuisat ystävänsä toimeenpanneet hänelle jäähyväisillanvieton viime lauantaina Mr. ja Mrs. Niinimäen kodissa Wolseley-kadulla. Juhlittava oli aluksi hieman hämmentynyt yllätyksestä — ja ehkä samalla lähestyvän erohetken vaikutuksestakin — mutta vieraiden iloisessa seurassa kohta alakuloisuus haihtui. Toivomme, että tilaisuus jätti neiti Kangasniemelle mieluisen muiston, joka kauan säilyy suurmaailman hälinässäkin.

— **"Kaikki on nyt valmista."** — Nimittäin uuden punakapinan alottamiseen Suomessa. Tällaisen yllättävän ja kaksoiskaupunkien vallankumouksellisia bolshevikikommunisteja ihanasti kutkuttavan — ja samalla suuresti jutkahuttavan tiedon tuo vanhasta maasta Port Arthurissa äskettäin vieraillut ent. punakaartilaisen vaimo. Hän oli matkalla Suomesta jonnekin lännelle, mutta ei malttanut olla pistäytymättä täälläkin kertomassa kaupunkimme vallankumouksellisille aateveljille ja siskoille tuota ihanaa sanomaa. Kaikki on nyt Suomessa valmistettu, ei enää puutu muuta kuin Venäjältä annettava merkki. Silloin alkaa "viimeinen ponnistus" jossa yhtään porvaria ei säästetä. Tähän tapaan tuo muija jutusteli.

Paneehan tuo jo herkkäuskoisen korviaan höristämään. Tuskinpa ryssät sentään tällä kerralla kykenevät taistelumerkkiä antamaan. Siellä rajallahan ne kuluvat vesissä suin saleleva, milloin saisivat edes jotain tyydykettä nälästä naukuvalle vatsalleen. Miten nälkäinen ryssä kykenisi tappelemaan rukiin rasvalla syötettyä suomalaista vastaan — sehän on kouraantuntuvasti mahdotonta. Millä Suomen aseettomat kommunistit pystyisivät hetkenkään vastustamaan säännöllistä armeijaa ja 100,000-miehistä, uusimmanaikaisesti varustettua suojeluskuntaa. On mieletöntä sitä edes ajatellakaan. Täydeksi todeksi kuuluivat kaikesta huolimatta täkäläiset bolshevikimme akan juorupuheet ottaneen. Tarttuuhan hukkuva oljenkorteenkin.

—**Miehen ruumis Superior-järvessä.** Höyrylaiva Huronicin tullessa Port Arthurin satamaan Sarniasta lauantaiaamuna havaittiin lähellä C. N. R:n tokkaa miehen ruumis vedessä. Kun se oli nostettu ylös, todettiin se taskussa olleista papereista Augustus Whelan'iksi, ijältään 24 vuotta. Mikäli poliisiviranomaiset ovat saaneet tietoonsa, asuu hänen äitinsä St. Mary'ssa, Newfoundlandissa. Nuori mies oli ollut maailmansodan veteraani ja kuulunut 42:seen pataljoonaan. Löydettäessä oli hän hyvissä pukeissa. Rahaa ei ollut hänen taskuissaan. Väkivallan merkkejä ei voitu havaita. Newfoundlandiin on lähetetty sana ja koetetaan ottaa selvää miehen omaisista.

— **Port Arthurin korkeakouluun** on ilmoittautunut kaikkiaan 331 oppilasta ja koko laitos on ääriään myöten täynnä. Opettajia on toimessa yksitoista ja torstaina pidetyssä kokouksessa päätettiin ottaa yksi lisää kauppaosastolle. Opiston museosta on muodostettu uusi luokkahuone.

— **Kirjastonhoitajan tilastoa.** Kaupungin kirjaston johtokunnan viime perjantaina pitämässä kokouksessa antoi eroava kirjastonhoitajatar Mrs. J. S. Wink muutamia tietoja toiminta-ajaltaan. Lainattujen kirjojen lukumäärä elokuun lopulla 1920 oli 58,641 ja samana aikana tänä vuonna 66,522. Vuonna 1911, jolloin kirjasto oli ensimäistä vuotta toiminnassa, lainattiin 23,080 teosta ja vuonna 1920 kokonaista 89,790, eli siis melkein neljä kertaa enemmän.

— **Mrs. E. Saloharju** matkusti maanantai-iltana hl. Noronicilla Duluthiin ja sieltä Houghtoniin, Mich., missä hän jonkun aikaa vierailee sukulaistensa luona.

— **St. Josephin sairaalassa** kurssin suorittaneille sairaanhoitajattarille pidettiin juhlatilaisuus torstai-iltana Wallace haalilla. Seitsemälle hoitajattarelle annettiin todistus, minkä ohella suoritettiin arvokas ohjelma. Puheita pitivät uusille sairaanhoitajattarille ja saapuvilla olleelle yleisölle valtuusmies Bolduc, tri Eakins, majuri Matthews ja roomalaiskatolisen kirkon pastori Grenier. Paitsi todistuksia saivat sairaanhoitajattaret useita lahjoja muistoksi ja tunnustukseksi oppiajaltaan.

— **Port Arthurin poliisioikeudessa** sakotettiin perjantaiaamuna erästä suomalaista miestä juopuneena esiintymisestä 10 dollaria ja väkijuomien pitämisestä "yleisellä paikalla", s. o. taskussa, 200 dollaria ja kulut. Kalliiksi siis tuli yhden illan juopottelu.

— **Chicagon rahamiehet lähteneet.** Palatine Mining & Developing Co:n johtajat ja osakkeenomistajat, jotka vierailivat Port Arthurissa tarkastellen täällä sijaitsevia laitoksiaan, matkustivat torstaina kotiinsa Hamonicilla.

— **C. N. R:n presidentti E. W. Beatty** vietti torstaina usean tunnin järvien päässä. Fort Williamissa hän tapasi yht. varapresidentin Colemanin, jonka kanssa Mr. Beatty matkusti lännelle. Seurueeseen kuului myöskin Royal pankin presidentti Holt, C. P. R:n johtaja, sen. Beique, pääsuperintendentti Stevens ja useita toisia huomattuja virkailijoita.

— **Nipigonin valtuuston syyskuun kokouksessa**, mikä pidettiin t. k. 6 p:nä, oli m. m. esillä kysymys sähkövalon hankkimisesta kylään. Selitettiin, että sähkövoimaa on saatavissa, jos vähintäin kolmekymmentä yksityistä taloa ottaa sitä noin 2 dollarin kuukausimaksulla taloa kohti; jos noin kaksikymmentä katulamppua otetaan käytäntöön noin 15 dollarin vuosimaksulla lamppua kohti; ja jos kahdeksan stooria, rautatieasem. ja hotellit ottaisivat sitä, jolloin se niille tulisi maksamaan noin 7 dollaria kuukaudessa. Kokouksessa nimitettiin erikoinen toimikunta, joka selittää asian halukkaille sähkövalon käyttäjille ja koettaa niitä saada tarvittavan määrän.

— **Poliisi pidätetty.** Perjantaina, syyskuun 2 p. vangitsi konstaapeli Steen Nipigonin asemalla ratsupoliisi Campbellin, tämän ryhdyttyä ammuskelemaan asemahuoneessa. Campbell vietiin Nipigonin putkaan ja lähetettiin lauantaina Port Arthuriin.

— **C. N. R:n pilettiasiamies A. W. Martin** palasi viime viikolla tointansa hoitamaan oltuaan noin kaksi kuukautta lomalla Canadassa ja Yhdysvalloissa.

— **Ei ole vielä aika pyitä ampua.** Eräs kansalainen havaittiin syypääksi pyiden ampumiseen luvattomalla ajalla ja haastettiin siitä torstaina vastaamaan Port Arthurin poliisioikeuteen. Lieventävät asianhaarat huomioon ottaen päästettiin metsästäjä tällä kertaa viiden dollarin sakolla ja kuluilla.

— **Gasoliini** on laskenut samaan hintaan, jossa se oli vuonna 1915. Autotalleilla ja täyteasemilla on nyt hinta 35 senttiä galona.

— **Kaksoiskaupunkien viljatilastoa.** Kaksi ja yksi neljäsosa miljoonaa bushelia vehnää lähetettiin järvien päästä viime viikon ajalla. Viljanlähetys on ollut suurinta sitten vuoden 1917—1918. Lähemmät numerot viikon lopulla varastoissa olleista, vastaanotetuista ja lähetetyistä viljalajeista käy selville seuraavasta:

Varastoissa: Vehnää, 3,496,-990 bushelia; kauraa, 3,362,616; ohraa, 1,706,946; pellavansiemeniä, 1,452,790; ruista, 523,015.

Vastaanotettiin: Vehnää, 3,305,-235; kauraa, 431,454; ohraa, 531,-224; pellavansiemeniä, 22,902; ruista, 147,223.

Lähetettiin: Vehnää, 2,124,219 laivoilla, 124,828 rautateitse; kauraa, 552,246 laivoilla, 49,023 rautateitse; ohraa, 267,568 laivoilla, 5,404 rautateitse; pellavan siemeniä, 24,138 laivoilla.

— **V.-konsuli Erick J. Korte** palasi maanantaiaamuna Noronicilla matkoiltaan Copper Cliffista, Torontosta, Niagara Fallsilta, Detroitista y. m. idän kaupungeista. Matka onnistui erittäin hyvin, ellei oteta lukuun Michigan Centralin tiellä sattunutta pienempää junaonnettomuutta, jonka selvittämiseen meni aikaa kolmisen tuntia, ja paluumatkalla Superior-järvellä vallinnutta navakkaa pohjoistuulta.

— **Fort Williamin Nuorten Tyttöjen Kristillisen Klubin** viime lauantaiksi Nolaluun suunnittelemat konsertti-iltamat epäonnistuivat kokonaan. Fort Williamista lähti sinne joukko ohjelmansuorittajia autolla noin kello seitsemän aikaan illalla, vaan sateen liottamilla teillä oli kulku vaikeata ja kaupunkilaiset ehtivät juhlapaikalle vasta aamupuoleen yötä. Olihan kaalilla vielä silloinkin joku kärsivällinen juhlavieras odottelemassa, mutta iltamista ei luonnollisesti enää tullut mitään. Klubi on vähän ajatellut uusien juhlien järjestämistä, vaikkakaan lopullista päätöstä asiassa ei vielä ole tehty.

— **Conmeessa** on hartaushetki Matti Mattsonin luona sunnuntaina lokakuun 2 p. klo puoli kaksi päivällä. Levittäkää tietoa naapureillennekin!

— **Seurakunnan virkakunnan kokous** oli viime perjantai-iltana Mr. ja Mrs. John Kelloniemen luona. Päivä sattui olemaan talon isännän syntymäpäivä, ja emäntä oli tämän kunniaksi varustanut vieraille ja isännälle maukkaan kahvin muine kestityksineen. Siitä kiitellen toivottelivat ukot isännälle samallaista pirteyttä, voimien säilymistä ja onnea ainakin toiseksi 35 vuodeksi.

— **Ompeluseuran kokous** on Port Arthurissa tänä iltana Mr. ja Mrs. W. A. Kyrön luona. Kokoonnutaanpa oikein suurella joukolla.

— **Sunnuntaikoulussa** käytettäviä Kuva-Aapisia, Katekismuksia ja Raamatunhistorioita on saatavana t.l. konttorista. Myöskin Pyhäkoulun Laulukirjoja, Sionin Kanteleita ja Virsikirjoja.

Matkailijain kesäretkiä

Vancouveriin, Victoriaan
JA TYYNENMER. RANNIKKOPAIKKOIHIN.

CANADAN KALLIOVUORISTON KAUTTA

MATKAREITTIEN VALINTA MAALLA JA VESILLÄ MENNESSÄ JA PALATESSA.

Edestak. Matkalippuja

(Länsi) ONTARIOSTA, MANITOBASTA, SASKATCHEWANISTA ja kaikilta asemilta CALGARY ja EDMONTON mukaanluettuna, ALBERTASTA (via LOOMA, C.N., via TOFIELD, G.T.P.)

NYT MYYTÄVÄNÄ

Pysähtymisiä sallitaan.
Paluum. viimeist. Lokak. 31. p. 1921.

KÄYK. KATS. JASPER PARKIA ja MOUNT ROBSONIA.

SAADAKSENNE LÄHEMPIÄ TIETOJA PILETTIEN HINNOISTA, PALVELUKSETA, PAIKANTILAUKSISTA J. N. E., KÄÄNTYKÄÄ ASIAMIESTEMME PUOLEEN.

Canadian National Railways

W. Kelso'n lihakauppa
— Suosittelee —
HYVÄNLAATUISTA LIHAA KAIKKELLAISIIN tarpeisiin.
Myöskin kalaa ja silpikarjaa aina varastossa.
Kaikki lihat hallituksen tarkastamat
511 Simpson Street FORT WILLIAM Puh. S. 2347

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä, soittakaa S. 302 eli N. 743.
THE BRILLIANT VÄRJÄYS- JA PUHDISTUSLIIKE
310 Simpson Street, FORT WILLIAM — 239½ Arthur Street, PORT ARTHUR
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.
Meidän puhdistustapamme on ehdottomasti parhain, se kun puhdistaa vaatteen liasta ja mikroopeista, antaa niille uuden uutukaisen näön ja lisää niiden kestävyyttä.

Central Bakery
valmistaa kaikenlaisia leivoksia kaikkiin tilaisuuksiin.
OTTO AARNIO
427½ Simpson st. Puh. S. 2191
FORT WILLIAM, ONT.

Puutavaroita
Robinson Lumber Co. LTD.
122 N. May St., Fort William.
Puhelin S. 199.
Myy kaikenlaista puutavaraa ja rakennustarpeita.

W. W. Bourdot
Autokattoja korjataan tai tehdään tilauksen mukaan. Auton runkoja korjataan.
117 Leith St., Fort William.
Puhelin S. 1005.
Asunnon puhelin S. 1592.

H. W. Niinimäki
Laillinen Notario.
108 Imperial Bang Building, Port Arthur, Ont.
Valmistaa ja vahvistaa laillisia kauppa- ja asiakirjoja, perii saatavia, hankkii lainoja sekä ajaa kaikenlaisia asioita.
Puhel.: Konttori 236, asunto 2083

E. G. MURPHY
LAKIMIES, ASIANAJAJA, LAILLINEN NOTARIO
Room 20, Francis Block, Fort William, Ont.

Nicholsonin Korjausliike
Autokummeja ja auton osia vulkaniseerataan ja korjataan. Kummikenkiä korjataan.
271 Bay St. Puhelin N. 2612.

7-HENGEN NASH AUTO
Vuokrattavana
OISIN JA PÄIVIN.
Puhelin 548 N.
WM. OIKONEN,
54 Cumberland St., S.
183 Prospect Avenue.
PORT ARTHUR, ONT.

Anna Pahlman
Suomessa kurssin suorittanut HIEROJA ja SAIRASVOIMISTELIJA antaa hierontaa ja sairavosimistelua perheissä. Tavattavana mieluummin arkipäivisin kello 11—2:teen ja 6—7 ill. Antaa myös käytännöllistä apua sairaanhoidossa. Puhelin 1538. Asunto 371 Foley St., Port Arthur.

FRYER
Valokuvaamo
110½ N. May St. Fort William.
Käykää meillä saadaksenne PARHAAT KUVAT kaksoiskaupungeissa. Kohtuulliset hinnat.
Malli, joka tyydyttää jokaista.

DOWLER & DOWLER
Lakimiehet,
W. A. Dowler, K. C.; A. H. Dowler, Royal Bank of Canada'n ja Bank of Ottawan lakimiehet, Bank of Commerce Chambers, Fort William, Ont.

Toht. D. C. BLACK, V.S.
ELÄINLÄÄKÄRI.
Suorittanut tutkinnon Ontarion Eläinlääkäriopistossa korkeimmilla arvolauseilla.
Puhelin 1713.
333 N. Harold St. Fort William.

OMPELUKONEITA
myydään helpoilla vähittäismaksuilla. Vanhoja koneita otetaan vaihdettaissa. Alennuksia käytetyille koneille.
SINGER SEWING MACHINE CO., Ruttan Block, Port Arthur, Ont.
Suomalaisia edustaa
L. H. PUITTINEN, 139 Albert St.

WHITE STAR DOMINION
LIVERPOOLIIN
KESÄ-AIKATAULU—Liverpooliin Montrealista, poiketen Quebecissa.
American-Red Star ja White Star Linjat New Yorkista.
"MEGANTIC" .... Syysk. 10 p.
"VEDIC" .... Syysk. 17 p.
"CANADA" .... Syysk. 24 p.
Säännöllisiä matkoja Plymouthiin, Southamptoniin ja Liverpooliin, myöskin Cherbourgiin ja Antverpeniin.
Edestakaisin pilettejä Suomeen ja muihin maihin. Pilettiin sisältyy ruoka ja asunto odotusaikana Englannissa. Lähempiä tietoja rautatie- ja laiva-asiamiehiltä, Canadian Western Passenger Office, 286 Main Street, Winnipeg tai
ERICK J. KORTE, Port Arthur, Ont.

Liikep. N. 182. Kotip. N. 319
Perustettu 1885.
A. MORRIS
HAUTAANTOIMITTAJA ja BALSAMEERAJA.
85 Cumberland Street, Port Arthur.

Käyttäkää Minard's Linimen[t]
Espanjan Yskään Kylmyyteen Kurkkumätään Kipeään kurkkuun Lentsuun Y. m. y. m.

CANADAN UUTISTEN Ilmoitushinnat v. 1921.

- Syntymäilmoitukset, pientä kokoa 75c
- Sama, suurempaa kokoa $1.50
- Kihlaus- ja vihkimäilmoitus onnentoivotusten kanssa palstatuumalta 60c
- Kuolonilmoitus ristin ja kehyksen kanssa $2.50
- Sama yhd. värssyn kanssa $3.00
- Sama kahden värssyn kanssa $3.50
- Sama kiitoslauseen kanssa 4.00
- Kiitoslause yllätysvierailusta 10 senttiä riviltä.
- Naima- ja kirjevaihtoilmoitukset $2.00
- Nimenmuutosilmoitus .. $1.50
- Halutaantieto ilm......... 75c
- Sama kolme kertaa..... $2.00
- Muut satunnaiset ilmoitukset, kuten huutokauppa, vuokra, myynti, paikanhaku, viralliset kokous-, huvi- ja juhlailmoitukset palstatuumalta.... 50c
- Pöytäkirjain, tiliselostusten, keräyslistain, puhujien ja luennoitsijoiden matkaohjelmat julkaistaan palstatuum... 30c
- Alin hinta yhdestä ilmoituksesta on 50c
- Seurojen ja seurakuntien kokousilmoitukset....... 10c rivi
- Pappien saarnavuorot, ilmotukset rippi- ja kesäkoulujen pidosta rivi 5c
- Poliitiliset ilmotukset pastatuumalta $1.00
- Ilmotukset tekstin joukossa, 15c rivi; lihavilla ladottuna 20c r.
- Seisovista liikeilmoituksista kysykää hintojamme konttoristamme ja asiamiehiltämme.
- Rahan tulee aina seurata ilmoituksen mukana, sillä säästääksemme turhaa työtä ja postikuluja, niin itseltämme kuin ilmoittajiltakin — olemme lopettaneet kaiken velkajärjestelmän liikkeessämme.

Canadan Uutiset,
Port Arthur, Ont.

Chas. G. Westerman
Hautaustoimisto ja Palsameeraaja
Liikkeen tunnuslauseena:
PALVELUS.
31 Court St. S. Puhelin N. 124

DYKE & BEEMAN
Lakimiehet
15-18 Frances Block, Ft. William
Asianajajat Canadian Bank of Commerce'lle ja Imperial Bank of Canada.

PORT ARTHUR MANUFACTURING Co.
189 Pearl St. Puhelin 2309.
Valmistaa kaikenlaista PALKKI PELTITAVARAA tilauksen mukaan.
Ämpäreitä, Ammeita ja Kattiloita.

ELLARD
U-NEED-A
Värjäystä, kuiva- ja höyrypuhdistusta ja korjausta.
121 S. May St., Fort William.
Puhelin S. 49.
Jokapäiväinen kuletus kummassakin kaupungissa.

Luotto-Pankki
Osake-Yhtiö
SUOMI, HELSINKI

Omat Varat Yli 20,000,000 Markkaa

TÄYDELLINEN PANKKILIIKE

Joulukuun ensimmäisestä päivästä alkaen v. 1920, maksamme toistaiseksi korkoa talletuksista:

6 kk. irtisanomisella 7 pros.—Juoksevalla tilillä 5½ pros.

Lähettäessänne rahoja Suomeen talletettaviksi, määrätkää asiamiehellenne, että rahanne ovat talletettavat

LUOTTOPANKKIIN

Kirjeenvaihtaja Amerikassa:
CARL H. SALMINEN,
DULUTH, MINN.

KOLIA! KOLIA!

Ottakaa kokeeksi tonni kuuluisaa **PENNSYLVANIAN VALKEA-TUHKA ANTHRACITE-KOLIA** joka tunnetaan yli sadan vuoden ajan **'PARHAAKSI KOVAKSI KOLISI.'**

STOVE- NUT- EGG- PEA-kolia.

Me olemme myöskin pääasiamiehet alkuperäiselle **DRUMHELLERIN KOLILLE**, joka on parhainta Canadan lännellä. Tilatkaa tonni jatulkaa siitä vakuutetuksi.

"Me takaamme jokaisen myymämme tonnin laadun."

C. B. Devlin & Co., Limited
"POLTTAKAA DEVLININ KOLIA MUKAVUUDEKS."
Puhelin N. 989. Toimisto, 10 Court St., South

Tiedonanto Träppäreille, Farmareille ja Turkiskauppiaille

Olemme saaneet hankintasopimukset vuosille 1921—1922 suurimmilta amerikalaisilta ja europalaisilta turkisliikkeiltä seuraavalle tavaramäärälle:

25 Tuhannelle Majavalle (beaver).
2 " Kalastajanäädälle (Fisher).
35 Sadalle Vesikolle (mink).
2 Tuhannelle Näädälle (marten).
25 Sadalle Ketulle.
2 Tuhannelle Hajunäädälle (skunk).
25 " Kärpälle (ermine).
75 " Vesirotalle (muskrat).

Siten meillä on tilaisuus maksaa korkeimmat markkinahinnat **kilpailusta välittämättä.**

Tunnuslauseemamme on viimeiset kolmekymmentä vuotta ollut: Vilpitön kohtelu, kohtuulliset hinnat.

THE STAR CLOTHING CO.
Montrealin Pankin vieressa. 309 Victoria Ave., Fort William
Vastapäätä Dominion Pankkia.
Kotipuhelin 1426 S. Liikkeen puhelin 1787 S.

Pilettejä
Suomeen tai Suomesta tänne

on edullisin ostaa allekirjoittaneelta.

Valtuutettu suomalainen edustaja
THE INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE YHTIÖLLE,
johon kuuluu
AMERICAN LINJA — RED STAR LINJA
LEYLAND LINJA — WHITE STAR LINJA
ATLANTIC TRANSPORT LINJA,
WHITE STAR-DOMINION LINJA.
Yhteensä 106 valtamerilaivaa.

CANADIAN PACIFIC OCEAN SERVICES, LTD.
johon kuuluu 12 valtamerilaivaa.

CUNARD LINJA — ANCHOR LINJA
ANCHOR-DONALDSON LINJA
15 suurta valtamerilaivaa.

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINJA
4 suurta valtamerilaivaa.

Tietoja laivojen kuluista ja pilettien hinnoista olen aina valmis antamaan joko suullisesti eli kirjeellisesti.

ERICK J. KORTE,
PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

Port Arthur Coal & Wood Co.
Puhelin 552

Kaikenlaatuisia
KOLIA JA PUITA

The Port Arthur Coal & Wood Co.
Queen- ja Algoma katujen kulmassa.

Juuri Saapunut

Lähetys alkuperäisiä **SANDVIKEN'IN RUOTSALAISIA SAHOJA.** Hinta kappaleelta **$1.75**
Ostakaa sahanne nyt—sillä varasto on rajoitettu.

RUOTSALAISIA SAHANKAARIA **$2.50**

METSÄSTYSKIVÄÄRI- JA AMPUMATARVE-VARASTOMME ON TÄYDELLINEN.

Ottakaa huomioon, että me emme pidä kaupassa muita kuin "Remington-U.M.C." metsästysaseita ja ampumatarpeita. Ostakaa parasta, mitä on saatavana.

Tourtellot Hardware Co. Ltd
Kaikkea rautatavaraa.
235½ Arthur St. Puhelin 162 N.

— **Kastettuja:** Nikolai ja Maria Salon p. Eino Aleksi, synt. Nipigonissa toukok. 19 p., kastettiin Port Arthurissa viime perjantaina. — Herman ja Anna Mäen tytär Mabel Violet, synt. Port Arthurin uudessa sairaalassa elok. 30 p., kastettiin sunnuntaina. Pienokaisen vanhemmat ovat maanviljelijöinä Millarissa, Oliver townshipissa, minne matkustivat saman päivän iltana. — Frank ja Maria Grönlundin tytär Anni Irene, synt. Wamsleyssä Pearson townshipissa heinäk. 30 p., kastettiin Fort Williamissa maanantaina. Kasvakoon pienokaiset kunnollisiksi ihmisiksi vanhempiensa iloksi.

— **Neiti Anna Pahlman,** Suomessa kurssin suorittanut hieroja ja sairasvoimistelija, antaa hierontaa ja sairasvoimistelua perheissä ja myös käytännöllistä apua sairaanhoidossa. Neiti Pahlman tavataan tästä päivästä lähtien asunnossaan 371 Foley St., mieluimmin arkipäivisin, klo 11—2 päivällä ja 6—7 illalla. Viittaamme ilmoitukseen.

— **Onnellisesti saapunut perille.** Omaisilleen lähettämässään kirjeessä kertoo neiti Sylvia Schrey, joka toissa maanantaina lähti täältä Noronicilla Duluthiin ja edelleen Chicagoon, Ill., päässeensä onnellisesti ja suuremmitta vastuksitta matkansa päämäärään.

— **West Algoman maanviljelysseuran** syysnäyttelyä pidetään kaksoiskaupunkien näyttelyalueella kolmena päivänä, tiistaina, keskiviikkona ja tänään torstaina. Molempien kaupunkien majurit julistivat keskiviikko-iltapäivän yleiseksi juhlapäiväksi, jotta yleisöllä oli tilaisuus käydä näyttelyä katsomassa.

Paitsi varsinaista maanviljelystuotteiden näyttelyä on näyttelypaikalla muutakin mielenkiintoista ohjelmaa. Kaikiksi päiviksi on järjestetty hevos-, auto- ja moottoripyöräkilpailuja, joihin osaaottamaan farmarit, heidän emäntänsä, poikansa ja tyttärensä ovat tervetulleet hevosineen ja moottoriajoneuvoineen.

— **Waren townshipin maanviljelysnäyttely** pidetään lauantaina, syyskuun 24 p:nä sikäläisen maanviljelysseuran toimesta.

Näyttelypaikkana on Kaministiquian koulu. Iltapäivällä on urheilukilpailuja ja illalla tanssit oikein vanhanmaan tapaan.

— **West Algoman Maanviljelysseuran syysnäyttelyt** avattiin tiistaina iltapäivällä kaksoiskaupungin näytelyalueella. Niitä jatkuu kolmena päivänä, tiistaina, keskiviikkona ja tänään. Jokaiselle osastolle on ilmoitettu runsaasti näyttelyesineitä ja maanviljelyseura on huolellisesti tarkistanut palkintoluettelonsa, joka käsittää miltei kaikkia maanviljelys ja puutarhatuotteita, karjaa, siipikarjantuotteita, käsitöitä, leipomotuotteita, maalauksia, säilykkeitä y. m., siten osoittaen Luoteis-Ontarion mahdolisuuksia kaikilla näillä aloilla.

Suuri joukko Thunder Bayn piirin kauppiaita on pyytänyt tilaa näyttelytavaroilleen päänäyttelyhaalissa ja on siellä nähtävänä uudenaikaisia talousesineitä, huonekaluja, elintarpeita y. m. Kaksoiskaupungin koululapsille on varattu osasto heidän käsitöitään varten.

Maanviljelysseura on myöntänyt 1,000 dollaria jaettavaksi palkintoina urheilukilpailuista, joihin Port Arthurin, Fort Williamin ja ympäristön townshippien urheilunharrastajilla on tilaisuus ottaa osaa. Kuninkaall. Canadan ratsupoliisit antavat mielenkiintoisia ratsastusesityksiä. Viimeisen päivän, torstain, ohjelmaan sisältyy jännittävänä osana hevos-, automobiili- ja moottoripyöräkilpailut. Lisäksi on muuta kevyempää huvitusta ja tanssia näyttelyhaalissa.

Kirje P. A. D:n asukkaille Fort Williamin Tyttöjen Klubilta.

Täten pyydämme ilmoittaa, että suunnittelemamme iltamat Nolalun Rientolan haalilla syyskuun 10 p:nä epäonnistuivat kaikista ponnistuksistamme ja toiveistamme huolimatta. Ajurillemme olivat tiet vähän pyöreitä eli tuntemattomia, joten se esti meidät saapumasta perille aiotulla ajalla. Jäimme puolentoista mailin päähän päämäärästä, vaikka oli ilta jo aamuksi muuttunut.

Toivomme, että saisimme tilaisuuden täyttää toivomuksemme tulevaisuudessa. — Fort Williamin Tyttöjen Kristillinen Klubi.

— **Hauskaa ja taasen hauskaa** oli Fort Williamin nuorten tyttöjen ohjelma-illanvietossa viime lauantaina, niin sateinen kuin ilma olikin. Illalla lähdettiin isolla trokilla P. A. D:n asukkaita tervehtimään. Ajurilla ei ollut mitään tietoa tiestä ja kun osa joukosta sitä hänelle osoitti niin hän ei ottanut sitä ollenkaan huomioonsa, vaan ajeli huvikseen edestakaisin. Sillä tavalla sitä ohjelmaa suoritettiin. Perillä olisi pitänyt olla kello kahdeksan illalla, vaan aamupuolella puoli kolmen aikaan vasta päästiin. Hevoselta silmät sammuivat ja juomakin loppui, niin ettei se jaksanut kuormaansa vetää. Ison mäen alle jäätiin ja siitä Mr. W. Jacobson väsyneet matkailijat korjasi kotiinsa, jossa Mrs. Matti Jacobson keitti kuumat kahvit. Aamulla lähdettiin iloisella mielellä kotia kohti ja silmäpuoli hevonen jätettiin sinne huokailemaan. Muuta vahinkoa ei tullut, kuin että väsyneinä saavuttiin kotiin.

— **Mr. Urho Aho,** joka viime keväänä perheineen matkusti Suomeen, on t. k. 6 p:nä saapunut takaisin ja asettunut maatilalleen Sunshineen.

— **Mr. Verner Ahlgren,** Kingshornista, Ont., palasi t. k. 6 p:nä kotimaahan tekemältään matkalta.

Caruso on jo saanut seuraajan.

Caruso on kuollut, mutta Martinelli elää.

Martinelli on se nuori italialainen tenori, joka, vaikka hän on ainoastaan 32-vuotias, jo kahdeksan vuotta sitten herätti huomiota uutena tähtenä oopperan taivaalla ja joka heti Lontoossa, Parisissa ja New Yorkissa ristittiin "uudeksi Carusoksi."

Lontoon Covent Gardenissa ja New Yorkin Metropolitanissa, missä hän nyt on yksinvaltiaana, saavutti hän jo silloin voittoja, jotka saivat Caruson kalpenemaan.

Sama Giovanni Martinelli valittiin 1914 Covent Gardenissa Tanskan kuningasparin kunniaksi annetussa suuressa juhlanäytöksessä laulamaan Rodolphen osaa "Bohemessa," samalla kun maailmankuulu Melba, joka ikänsä puolesta olisi voinut olla hänen isoäitinsä, lauloi Mimin osan. Nuori tenori saavutti tällöin loistavan voiton.

I. L. MATTHEWS & Co.
SUORAAN ULKOA TUOTTAJAT.
CUMBERLAND ST. TELEFOONI 91. PORT ARTHUR

Perjantain Alennuksia
Hattujen Myynti

UUSIA SYYSHATTUJA myydään hintaan $3.95, $5.95 ja $7.95 kappaleelta. Tusinoittain malleja valikoitavana. Kokojoukossa ei ole kahta samanlaista.

TYTTÖJEN MIDDY-PUSEROITA. Tavall. hinta $2.50. Perjantaina **98c**

20 TUS. UUSIA MIDDY-PUSEROITA, muutamat niistä flanellikauluksella, sopivat aina 14-vuotiaille saakka. Valintanne mukaan perjantaina **98c**

65c PUUVILLAKANGASTA 25c. 40 tuum. lev. ekstravahvaa puuvillakangasta, erinomaista lakanoiksi. Myyntihinta jaardilta **25c**

$3.00 PUKU-SERGEÄ $1.69. 54 tuum. lev. täysivillaista Puku-sergeä. Ainoatsaan sinistä. Perjantaina **$1.69**

LIINASETTIEN ERIKOISMYYNTI

Käsittää yhden Pöytälinan ja kuusi siihen sopivaa doylia.

54 tuum. Pöytäliina ja kuusi samanlaatuista doylia. Tav. hinta $15.00. Myyntihinta **$7.95**

45 tuum. Pöytäliina ja kuusi samanlaatuista doylia. Tav. hinta $12.50. Myyntihinta **$5.95**

36 tuum. Pöytäliina ja kuusi samanlaatuista doylia. Tav. hinta $9.50. Myyntihinta **$4.95**

JUURI SAAPUNUT SUURI LÄHETYS AMERIKALAISIA HYVIKSI TUNNETTUJA

"Hi-press"
Kummikenkiä

Hinnat vaihtelevat
$6.50—$10.00

Nämä ovat ehdottomasti paraita saatavissa olevia ropessia ja kehoitamme kansalaisia, hyvän tavaran tuntijoita, ostamaan niitä nyt kuin on varastomme hyvä.

Nelson & Mattila Ltd.
284 Bay Street — Port Arthur, Ont.

Amerika tunnustaa piakkoin Meksikon hallituksen.

Mexico City. — Vaikka neuvottelut Meksikon ja Yhdysvaltain välillä ensinmainitun maan tunnustamisen johdosta ovat keskeytyksissä sen johdosta, että Meksikon hallitus ei ole suostunut allekirjottamaan Amerikan vaatimaa ystävyys- ja kauppasopimusta, ei tunnustaminen kuitenkaan liene kaukana. M. m. viitataan siihen, että amerikalaisten öljy-yhtiöitten on onnistunut tehdä Meksikon hallituksen kanssa sopimus omaisuuden verotuksesta.

MYYTÄVÄNÄ

Seitsemän eekkeriä hyvää maata, hyvä metsä, John Streetillä, ainoastaan kolme mailia Algoma Streetiltä South. $1,000.

Voimakas kannonnostokone, nopeuslaitteella, kahden tai kolmenkertaisella voimalla, teräskaapelilla ja teräsnostajilla. Hiljan tehtaasta tuotu (Kirstin tekoa).

Pieni mökki, heinäsuoja, talli, lähde. Lotti 225x120 (viljelty). Kahdenkymmenen minuutin kävely Arthur Streetin katuvaunusta. Ainoastaan $950.

W. F. TRENKS,
260 Court St. N.